

HAILUOTO

Hailuodon kunta

Talousarvio 2016

Taloussuunnitelma 2017-2018

Kannen kuva:
M. Parrila 2015

Hailuodon kunta

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2017 - 2018

Käsittely	
Kunnanhallitus	9.12.2015 § 207
Kunnanvaltuusto	16.12.2015 § 67

Sisällys

Sisällys	5
Talousarvion yleisperustelut	7
1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2016	9
2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö	10
3 Kuntastrategia	17
4 Henkilöstö	19
5 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	21
6 Tavoitteiden asettaminen konsernijohtolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä	23
7 Talousarvion ja –suunnitelman rakenne ja sitovuus	24
7.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus	24
7.2 Tilivelvollisuus	28
Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa	29
8 Tuloslaskelma	31
9 Käyttötalousosa tulosalueittain	37
9.1 Hallintopalvelut	37
9.2 Perusturvapalvelut	46
9.3 Sivistyspalvelut	53
9.4 Tekniset palvelut	58
Investointi- ja rahoitusosa	69
10 Investoinnit	71
10.1 Hallintopalveluiden investoinnit	72
10.2 Perusturvapalveluiden investoinnit	73
10.3 Sivistyspalveluiden investoinnit	74
10.4 Teknisten palveluiden investoinnit	74
11 Rahoituslaskelma	79
Tytäryhteisöt	81
12 Hailuodon vesihuolto Oy	83

Talousarvion yleisperustelut

1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2016

Strategisen hallitusohjelman visio vuoteen 2025 on yhdessä rakennettu Suomi. Maa, jossa julkisen talouden tulot ja menot ovat tasapainossa, ja jossa kasvava talous perustuu hyvään johtamiseen, vahvaan yrittäjyyteen ja omistajuuteen. Hallitusohjelman mukaan ongelmat ovat rakenteellisia, mistä johtuu heikko kasvu ja työttömyys. Tavoitteena on, että julkinen talous vahvistuu vuoteen 2021 mennessä 6 miljardilla eurolla. Rakenteita uudistetaan mm. eläkeuudistuksella, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella sekä kuntien kustannusten karsimisella. Hallitus vähentää kuntien kustannuksia 1 miljardilla eurolla karsimalla lakisääteisiä tehtäviä sekä niiden toteuttamista ohjaavia velvoitteita. Hallitus ei anna kunnille lainkaan uusia tehtäviä vaalikaudella 2015-2019. Ministeriöiden oheistusta odotetaan 2015 vuoden loppuun mennessä.

Hailuodon kunta on käynyt läpi mittavan seudullisen kuntaliitosselvityksen ja on vahvasti päättänyt säilyä itsenäisenä kuntana. Strategiaprosessissa vuoteen 2025 on määritelty visio, arvot, strategiset päämäärät ja kriittiset menestystekijät eli tekijä, joissa itsenäisen kunnan on onnistuttava. Toimintaympäristön muutoksia on tulossa runsaasti ja siihen sopeutuminen ja johtaminen on vaativa johtamistehtävä, joka vaatii päätöksentekijöiltä strategista ajattelua ja sitoutumista muutoksen johtamiseen, siten että tarpeet ja voimavarat voidaan sovittaa yhteen.

Strategiaa on jalkautettu talousarvioseminaarissa, missä talouden raamia on arvioitu vuosikatteella ja lainamäärällä, strategian edellyttämällä nostoilla sekä pitkänaikavälin investointipaineilla. Talousarvioesitys on laadittu uuden strategian tavoitteita noudattaen. Talousarvioesitys 2016 on laadittu verotuksen osalta nykyisen veroprosentin mukaisena lukuun ottamatta muun kuin vakituisen asuinrakennusten ja voimalaitosten kiinteistövero. Talousarvioon pyritään sisällyttämään lyhyen aikaväli säästötavoitteita strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Jo tässä vaiheessa on selvää että pitkällä aikavälillä tavoitteita ei voida toteuttaa nykyisillä palvelujen rakenteilla ja organisaatiolla.

Tämä on se muutos, joka meidän on itse kyettävä toteuttamaan. Muutostyö onkin jo käynnistetty. Prossien kuvaaminen ja tuottavuuden parantaminen on osa päivittäistä kehitystyötä. Vaikka muutos on henkilöstölle aina kuormittava, asenne on yleensä pysynyt kehitysmuutoksenä ja on ymmärretty, että muutosta tarvitaan. Siitä kiitos henkilöstölle ja luottamushenkilöhallinnolle. Tulevina vuosina muutos jatkuu ja toivon, että hyvä ja positiivinen asenne jatkuu myös tulevaisuudessa.

Tero Karinen
kunnanjohtaja

2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö

Yleinen talouskehitys

Talouden kehitysnäkymät

Euroopan keskuspankin asiantuntijoiden mukaan euroalueen BKT:n vuotuiseksi kasvuksi arvioidaan 1,4 % vuonna 2015 ja 1,7 % vuonna 2016 sekä 1,8 % vuonna 2017. EU -maiden kasvu 2015 alkupuoliskolla oli jo 1,8 %. Euroalue alkaa elpyä vähitellen piinallisesta velkakriisistä ja talouskasvu on elpymässä. Euroalue on ollut lähellä deflaatiota vielä vuoden alussa. Lokakuun inflaatio oli 0 % johtuen energian hinnan laskusta. Tuoreimpien talouslukujen perusteella perusteet Euroopan keskuspankin lisäelvytyksen ovat kuitenkin hellittäneet. Elpymisen ja inflaatiovauhdin nopeutuminenkin jäävät jonkin verran odotettua hitaammaksi. Maailmantalous kasvaa vähin erin, mutta kehitys on epätasaista. Öljyn edullinen hinta, kasvua tukevat rahoitusolot, julkisentalouden vakauttamisen hidastuminen, ja työmarkkinatilanteen koheneminen edistävät kasvun piristymistä kehittyneissä talouksissa. Toisaalta nousevissa markkinatalousmaissa kasvunäkymät ovat heikentyneet ja epävarmuus lisääntynyt.

Suomen talous kasvaa seuraavien vuosien aikana kilpailijamaita hitaammin. Kuluva vuosi on neljäs perättäinen, jolloin Suomen talous ei kasva. Heikko talouden kehitys selittyy erityistekijöillä kuten paperiteollisuuden tuotteiden kysynnän lasku, Nokian matkapuhelintoiminnan romahduksella sekä Venäjälle suuntautuvan viennin tyrehtymisellä, jonka vaikutus yksin on jo n. 1 % BKT:stä. Se onko nämä vaikutukset tilapäisiä vai voiko vaikutukset kääntyä positiiviseksi, jää nähtäväksi. Palkansaajien tutkimuslaitoksen arvioiden mukaan Suomi pääsisi muun Euroopan kasvuvauhtiin jo 2017. Ennusteen mukaan talous kasvaa ensi vuonna 1,2 %. Ensi vuonna teollisuus ja vienti tukevat talouskasvua. Euroopan talouskasvun vauhdittuminen vaikuttaa myönteisesti myös Suomen talouteen. Tiukka finanssipolitiikka ei juuri tee tilaa kulutuksen merkittävälle kasvulle. Investoinnit vilkastuvat kun rakentaminen kääntyy nousuun. Työttömyysaste oli Suomessa vuonna 2014 8,7 %. Ennuste vuodelle 2016 on 9,9 % ja vuodelle 2017 9,8 %.

Kuntatalous

Kuntatalous on edelleen vaikeuksissa menopaineiden kasvaessa ja tulokehityksen jatkuessa vaatimattomana veropohjien hitaan vahvistumisen vuoksi. Kuntien tulojen kasvu jää tänä vuonna 1,6 % ja ensi vuonna 2,4 %. Tänä vuonna noin 100 kuntaa on nostanut veroprosenttiaan.

Kuntien menojen arvioidaan kasvava 2,3 %. Menopaineita ylläpitää ikärakenteen muutoksista johtuvat ikäsidonnaisten menojen kasvu sekä kunnille osoitetut uudet tehtävät. Kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsiminen on osoittautunut vaikeaksi eikä tässä ole onnistuttu. Julkisen talouden suunnitelmaan sisällytetty rakennepoliittisen ohjelman toimenpiteiden arvioidaan pienentävän kuntien menoja selvästi alle 100 milj.euroa. Menopaineita hillitsee hidas kustannusten nousu ja maltillinen palkkalinja. Myös pyrkimykset toiminnan tehostamiseen hidastavat menojen kasvua.

Hailuodon kunnan talouden liikkumavara

Hailuodon kunnalla ei ole juurikaan talouden liikkumavaraa tuleville vuosille. Vuoden 2014 tilinpäätöksessä alkuperäinen talousarvio ylittyi käyttömenojen osalta n. 490.000 € (+6,5 %). Vuosikate oli -74.236 € ja tilikauden tulos suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen -606.489 €. Poistoerojen muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi jäi -485.205 €, mikä oli n. 170.000 € heikompi mitä alkuperäisessä talousarviossa. Vuoden 2013 tilinpäätöksessä tilikauden alijäämä oli -616.374 €. Vuoden 2014 nettoinvestointimenot olivat -689.802 € ja vuonna 2013 -1.177.137 €. Tulevien vuosien investointipaineet ovat kovat. Kunnan lainakanta oli tilinpäätöksessä 2014 1.061.900 € ja vuoden 2015 aikana on nostettu 1 milj. €:n talousarviolaina eli yhteensä noin 2.078 €/asukas (30.10.2015).

Kunnanhallitus hyväksyi 12.10.2015 §74 talousarvion 2016 ja taloussuunnitelman 2017-2018 laadintaohjeen. Valtuusto on talousarvioseminaarissaan 6.-7.10.2015 määrittänyt ryhmätyön tuloksena raamin talousarviolle. Raamissa tavoitellaan 200.000 € vuosikatetta vuodelle 2016 ja asetetaan tavoitteet lainamäärälle. Kunnanvaltuusto on löysännyt vuosikatetavoitetta tuloveroprosentista päättäessään (16.11.2015 §60).

Vuoden 2015 talousarviomuutokset on käsitelty osavuositarkastuksen eli Talousarvion toteutuminen 1.1.-31.7.2015 (30.5.2015) –raportin perusteella (KValt 6.10.2015 §54). Talousarviomuutoksiin sisältyy käyttötalouden

muutoksia tulonlisäyksinä 125.980 €, tulonvähennyksinä -70.000 €, menonlisäyksiä -317.738 € ja menonvähennyksinä 173.942 €. Vaikutukset vuosikatteeseen ovat yhteensä -87.816 €, jolloin arvioitu vuosikate 2015 on -79.134 €. Investointien osalta talousarviomuutoksiin sisältyy tulonvähennyksiä -250.000 €, menonlisäyksiä -3.046 € ja menonvähennyksiä 549.025 €, jollin investointiosan säästöt ovat yhteensä 295.979 €. Vaikutukset lainanottotarvetta vähentävänä rahoituslaskelmaan ja vieraanpääoman rahoitukseen ovat -208.163 €, jolloin arvioitu lainanottotarve on 907.815 €. Kuntaliiton lokakuun veroennusteen mukaan Hailuodon kunnan verotulot ovat n. 50.000 € suuremmat mitä talousarviossa olevat verotulot.

Lainsäädännön muutokset

Uusi kuntalaki (410/2015) on tullut voimaan keväällä 2015. Uusi laki pyrkii vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin. Erityisesti korostuu konserninäkemyks. Kuntakonsernin talouden tunnusluvut tulevat osaksi kriisikuntakriteereitä määriteltäessä. Uuteen kuntalakiin sisältyy määritelmä kunnan toiminasta laajennettuna siten että se on riippumaton toiminnan organisointitavasta ja käsittää kaiken toiminnan missä kunta on mukana. Laaja toiminnan tarkastelu tarkoittaa konsernitaseista tarkastelua sekä toiminnan järjestämistä yhteistoimintana, avustuksilla tai ostopalveluina. Palveluiden tuottamisvastuu ja järjestämisvastuu on erotettu laissa toisistaan. Lakisääteisten tehtävien osalta kunta voi jatkossa siirtää järjestämisvastuun toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Rahoitusvastuu jää kunnalle. Poliittisen johtamisen vaihtoehtoja ja painoarvoa lisätään, ja suoran demokratian keinoja ajamukaistetaan. Myös sähköinen päätöksenteko, viestintäkäytännöt ja toiminta markkinoilla muuttavat kuntien toimintamalleja. Talousarviovuonna hallintosääntö ja muu ohjeistus uudistetaan vastaamaan uusia toimintamalleja ja lainsäädäntöä.

Kuntalaki

Kunnallisvaalit suoritetaan entisestä käytännöstä poiketen hutikuussa 2017, ja toimikausi alkaa kesäkuun alussa. Talousarviovuoden aikana kunta voi päättää, mikä on tulevan valtuuston koko. Laissa on säädetty vain valtuuston minimikoko. Hailuodossa minimikoko on 13 valtuutettua. Jos valtuusto päättää vähimmäismäärää suuremmasta määrästä, se on ilmoitettava oikeusministeriöön vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Kunnan pakollisia toimielimiä on uuden kuntalain mukaan vain kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Valtuusto voi myös päättää, että toimielinten puheenjohtajat toimivat päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä. Kuntaa johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnanjohtaja tai pormestari, jonka vaalitavasta on tulossa oma lainsäädäntö, jossa valinnan voi suorittaa suoralla vaalilla tai valinnan tekee valtuusto.

Sote -uudistus

Talven 2015–2016 aikana valmistellaan luonnokset sote -järjestämislaiksi, -itsehallintolaiksi sekä -verolainsäädännön muutoksiksi. Arvioiden mukaan hallituksen esitykset lähtisivät lausunnoille maaliskuussa 2016 ja lakiesitykset annettaisiin eduskunnalle marraskuussa 2016. Uudistuksen vaatima lainsäädännön tulisi selvityshenkilöiden mukaan tulla voimaanpanolain mukaisesti voimaan vuoden 2018 aikana. Vuoden 2019 alusta toiminta olisi siirtynyt kokonaan uusille järjestäjille. Itsehallintoelinten ensimmäiset vaalit pidettäisiin lokakuussa 2017. Kuntavaalien kanssa samaan rytmiin päästäisiin vuonna 2021, josta alkaen itsehallintoelimien vaalit pidettäisiin yhtä aikaa kuntavaalien kanssa. Talousarvio ja taloussuunnitelma 2016-2018 laaditaan vielä viimeisen kerran, siten että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sisältyvät kokonaisuudessaan kunnan taloussuunnitelmaan.

Muutokset kunnan hallinnossa

Päätöksenteko

Päätöksenteossa puheenjohtajisto jatkaa entisellään. Valtuuston puheenjohtajana toimii Sauli Pramila ja kunnanhallituksen puheenjohtajana toimii Oiva Tanskanen. Myös lautakuntien puheenjohtajat jatkavat entisellään.

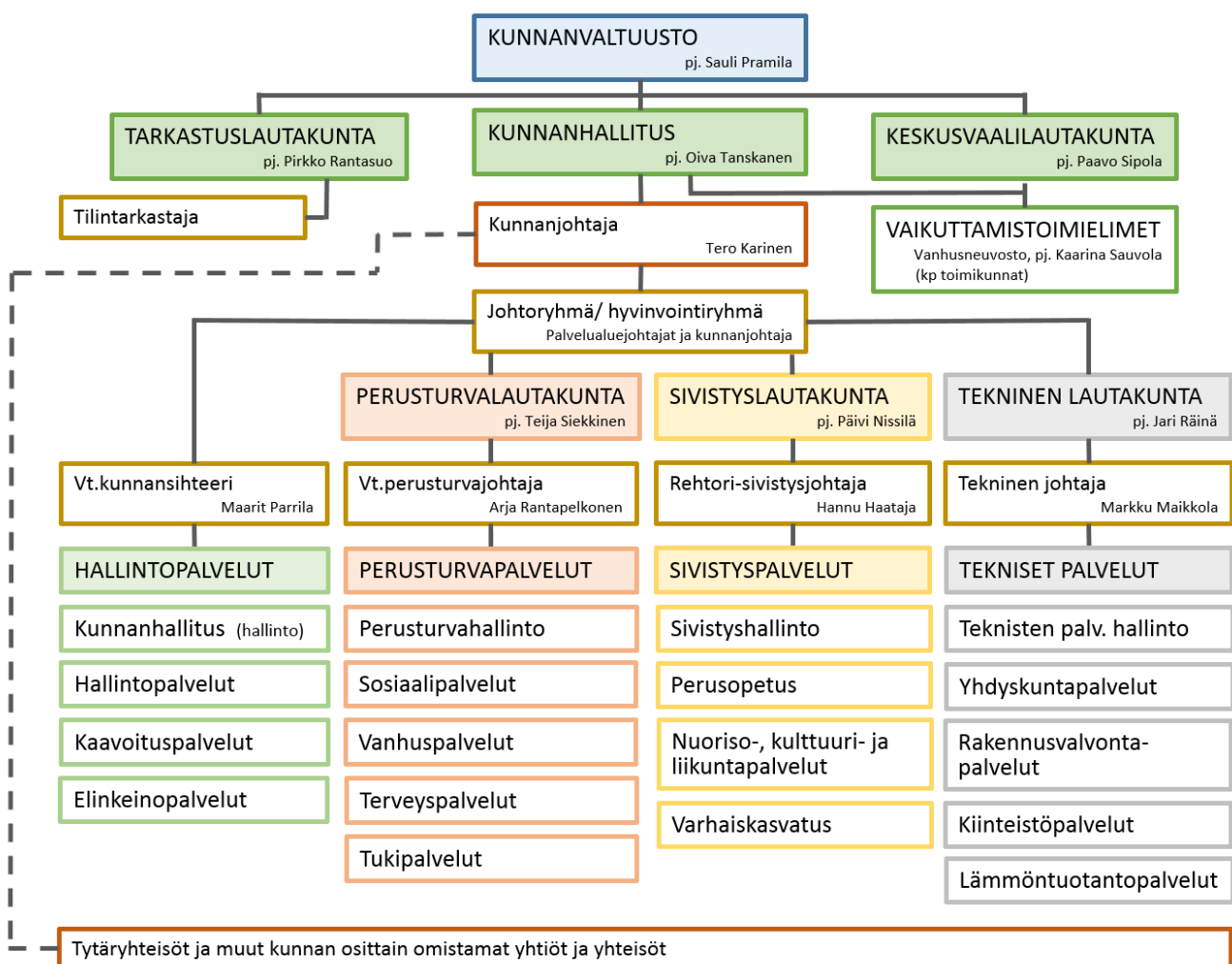
Puheenjohtajat		
Toimielin	Puheenjohtaja	Varapuheenjohtaja
Kunnanvaltuusto	Sauli Pramila	Leo Sauvola (1. vpj) Charlotta Kittilä (2. vpj)
Kunnanhallitus	Oiva Tanskanen	Kalevi Tönkyrä
Perusturvalautakunta	Teija Siekkinen	Markku Ketola
Sivistyslautakunta	Päivi Nissilä	Marko Välimäki
Tekninen lautakunta	Jari Räinen	Lauri Holappa

Kunnan johtoryhmään kuuluvat kunnanjohtaja Tero Karinen, vt.kunnansihteeri Maarit Parrila, vt.perusturvajohtaja Arja Rantapelkonen, rehtori-sivistysjohtaja Hannu Haataja ja tekninen johtaja Markku Maikkola.

Organisaatio ja palvelualueet

Kuntaliiton arvioiden mukaan kuntien tehtävistä noin puolet siirtyy itsehallinnollisille alueille vuoden 2019 alussa. Samalla on todennäköistä, että yli puolet kuntien peruspalvelujen valtionosuuksista ja verotuloista siirretään itsehallinnollisten alueiden rahoittamiseen. Jäljelle jäävä kuntien valtionosuuksien määrä uhkaa jäädä niin alhaiseksi, ettei se riitä turvaamaan rahoitusperiaatteen toteutumista eikä kuntien keskinäisten olosuhde-, ikärakenne- ja veropohjaerojen tasausta. Hailuodon kunnan uuden prosessimaisen toimintamallin rakentaminen käynnistyy jo talousarviovuonna 2016.

Hailuodon kunnan organisaatio:

Palveluprossien tehostamiseksi on jatkettu laskentatoimen prosessien parantamista. Vuonna 2015 henkilöstöhallinto siirrettiin Monetra Oy:n hoidettavaksi. Uusia nykyaikaisia sähköisiä palveluita on otettu käyttöön ja otetaan myös talousarviovuonna 2016. Sähköisten järjestelmien avulla voidaan saavuttaa säästöjä, sitä mukaan mitä virheiden määrä vähenee, samalla mahdollistuu myös toimistopalveluprosessien uudelleen järjestelyt.

Saarenkartanon palvelutuotannon tehostamiseksi on toimittu laaditun Segerholmin raportin osoittamaan suuntaan, siten että työ ja toimintatapoja kehitetään tuottavuuden parantamiseksi. Lisäksi on teetetty selvitykset siivoustyön mitoittamiseksi ja ruokahuoltopalveluiden tehostamiseksi. Talousarviossa 2016 ruokahuolto ja siivouspalvelut on organisoitu uudeksi palveluprosessiksi ja tulosityksiköksi.

Teknisten palveluiden resurssien ja palvelutuotannon selvitys on myös päätetty käynnistää, siten että sisäisten vuokrien määrittely aloitetaan loppuvuodesta 2015. Mahdollisuudet kiinteistöhoitoon ja ulkoalueiden työmitoitukset aloittamiseen selvitetään. Lämpölaitostoiminta on tuotu uuteen talousarvioon valtuuston sitovuustasolla uudeksi tulosalueeksi.

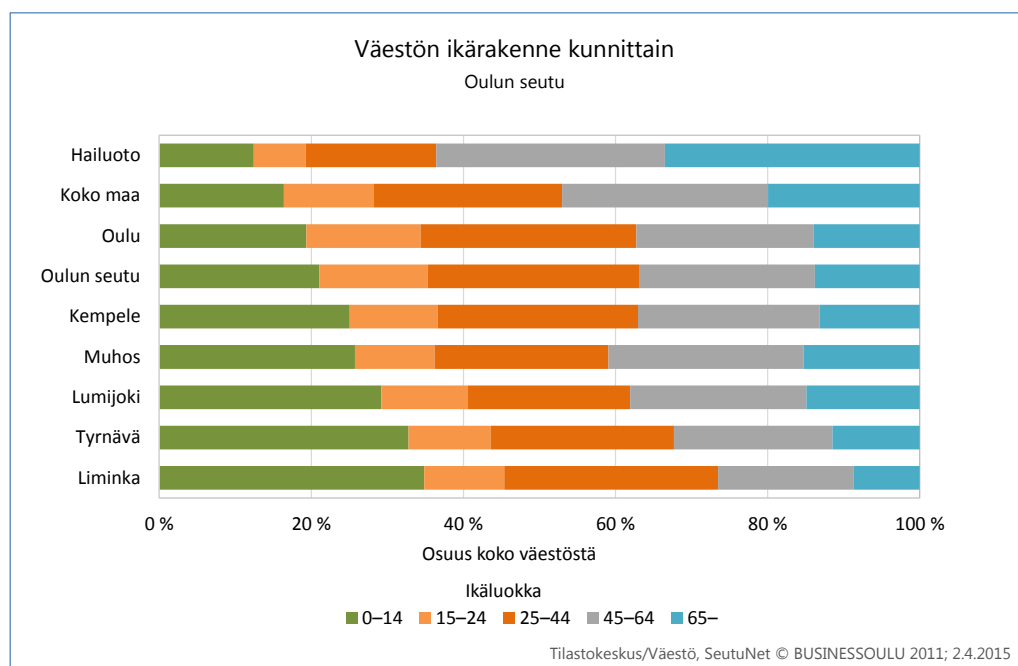
Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoiminnassa

Oulun Jätehuolto Oy:n omistus pohjaa ollaan laajentamassa. Hailuodon kunnan jätehuolto on ollut Oulun ympäristöpalveluiden hoidossa vuodesta 2002 lähtien. Oulun kaupunki on yhtiöittänyt jätehuollon ja on pyytänyt kuntia jotka ovat olleet mukana yhteistyössä ja maksaneet jätehuoltoyhteistyöstä liittymismaksun osakkaaksi Oulun jätehuolto oy:n. Vaihtoehtoisista on laadittu kuntien yhteinen selvitys. Vuoden loppuun mennessä kuntien tulee ilmoittaa halukkuudestaan yhtiön osakkaaksi. Neuvottelu yhtiöjärjestyksestä ja osakassopimuksesta on vielä kesken.

Hailuodon kunnasta Tyrnävän maaseutupalveluihin siirtynyt työntekijä, joka on tehnyt pääosin tehtäviään Hailuodosta, siirtyy uuden työnantajan tehtäviin. Hailuodon kunnalle tulee tässä tilanteessa mahdollisuus tarkastella maaseutupalveluita uudesta näkökulmasta.

Väestö

Hailuodon kunnan väkiluku oli 992 asukasta lokakuussa 2015. Kunnan väestö on ollut samalla tasolla pitkään. Oulun seutukunnan väestön kasvu oli 3100 asukasta vuonna 2014. Oulun seutukunnan väestörakenteelle on leimallista lasten ja nuorten suuri määrä ja vanhempien ikäluokkien koko maan tasoa matalampi osuus väestöstä. Hailuodon väestön ikärakenne poikkeaa seutukuntansa väestörakenteesta. Hailuodon väestörakenne on vanheneva, mikä on tyypillinen Pohjois-Suomen monille kunnille sekä saaristokunnille. Kunnan väestöstä alle 45-vuotiaiden osuus on vähentynyt lähes viidenneksen vuodesta 1990, ja vastaavasti yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut yli 12 %. Ikäihmisten osuus väestöstä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Luonnollinen väestön lisäys on kunnassa negatiivinen, joten muutolla on merkittävä osuus kunnan väkiluvun nykytason ylläpitämisessä.

Väkiluvun ennakoidaan pysyvän entisellään vuoden 2016 aikana. Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan vuoteen 2017 lasten ja nuorten määrässä ennustetaan tapahtuvan alenemista vuodesta 2014 -22,4 % (13 hlö) ja yli 65 -vuotiaiden osalta määrässä kasvua vuodesta 2014 +8,7 % (29 hlö). Toteutuessaan ennuste lisää palvelutarvetta sosiaali- ja terveystaloudissa ja vähentää palvelutarvetta mm. varhaiskasvatuksen osalta.

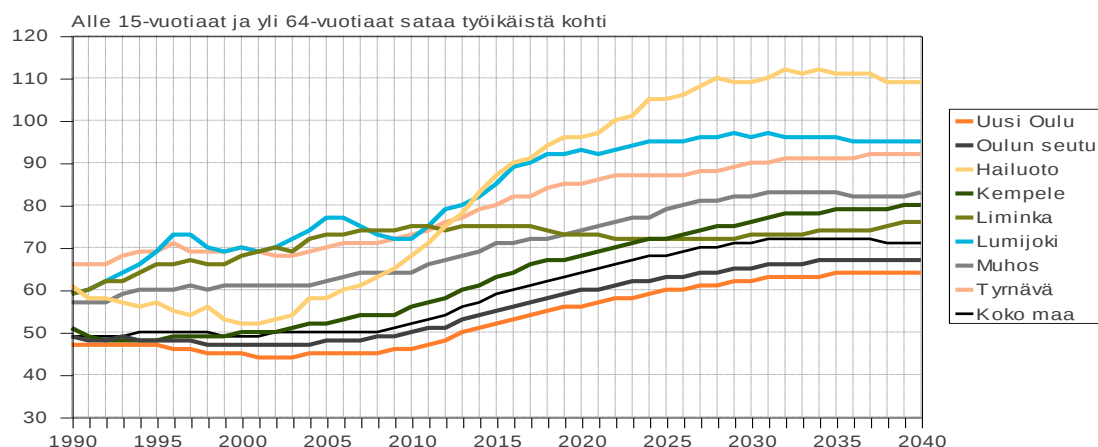
Väestön ikärakenne	2013		2014		2017 enn.		2021 enn.		2025 enn.	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
0-6 -vuotiaat	51	5,2	58	5,8	45	4,5	41	4,1	39	3,9
7-18 -vuotiaat	105	10,6	102	10,2	103	10,3	104	10,3	99	9,8
19-64 -vuotiaat	513	51,9	503	50,5	486	48,8	470	46,7	454	45,0
65-74 -vuotiaat	201	20,3	209	21,0	215	21,6	200	19,9	188	18,6
yli 75 -vuotiaat	118	11,9	125	12,5	148	14,8	191	19,0	230	22,8
Väkiluku yhteensä	988		997		997		1006		1010	

Kuntarakenneselvitys 2014, tilastokeskus

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikompi on tilanne. Työikäisten määrä vähenee voimakkaasti, jolloin työssäkäyvien huoltotähtä kasvaa entisestään. Yksi työssäkäyvä joutuu "elättämään" yhä useampia työelämän ulkopuolella olevia. Koko maan väestöllisen huoltosuhteen suhdeluku on pysytellyt koko 2000 -luvun melko vakaana. Vuonna 2011 sataa työikäistä kohden Suomessa oli 53 ei-työikäistä. Alueelliset erot ovat kuitenkin suuria. Pienimmät huoltosuhteen arvot ovat suurimmilla kaupunkiseuduilla ja suurimmat asukasluvultaan pienistä ja väestöltään vanhenneista kunnista. Hailuodon kunnan väestöllinen huoltosuhde on kasvanut koko 2000 -luvun. Kasvu on ollut Oulun seudun voimakkainta ja kasvun ennustetaan jatkuvan edelleen voimakkaana. Huoltosuhde ei kuitenkaan huomio eläkkeellä olevien maksamia kunnallisia veroja

Väestöllinen huoltosuhde 1990–2011 sekä ennuste vuoteen 2040

Oulun seutu

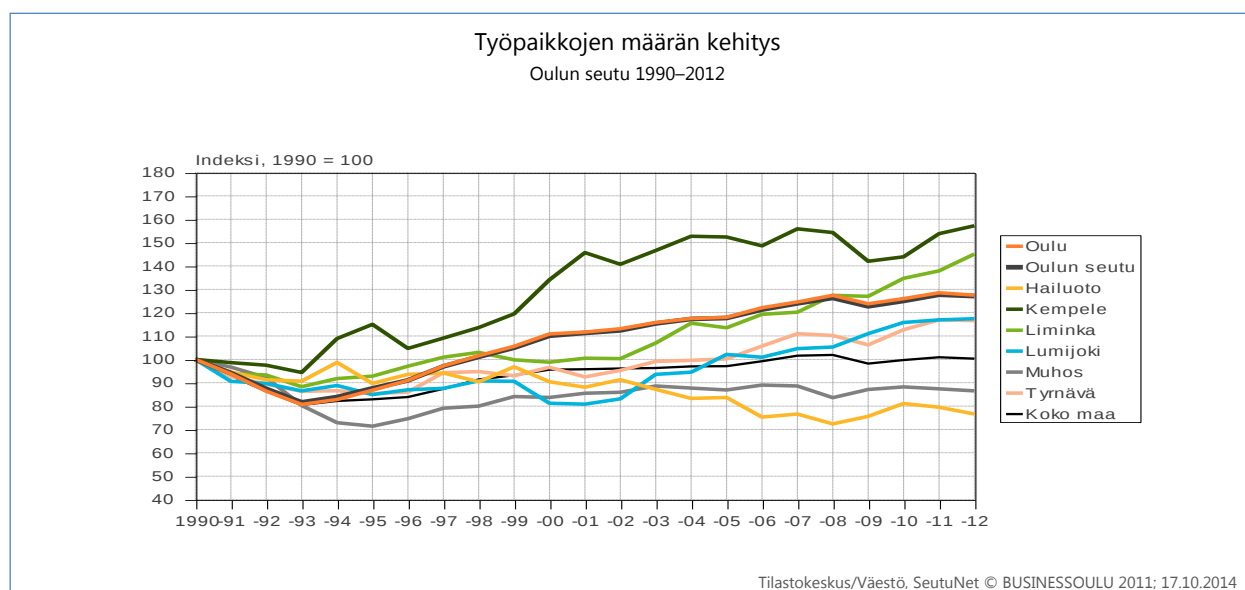
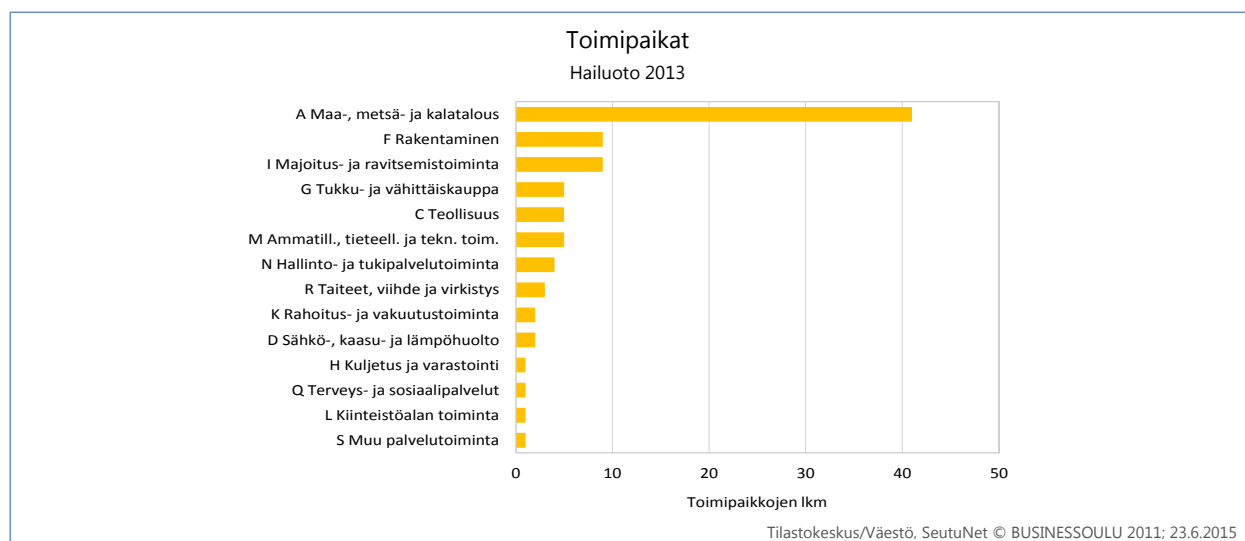
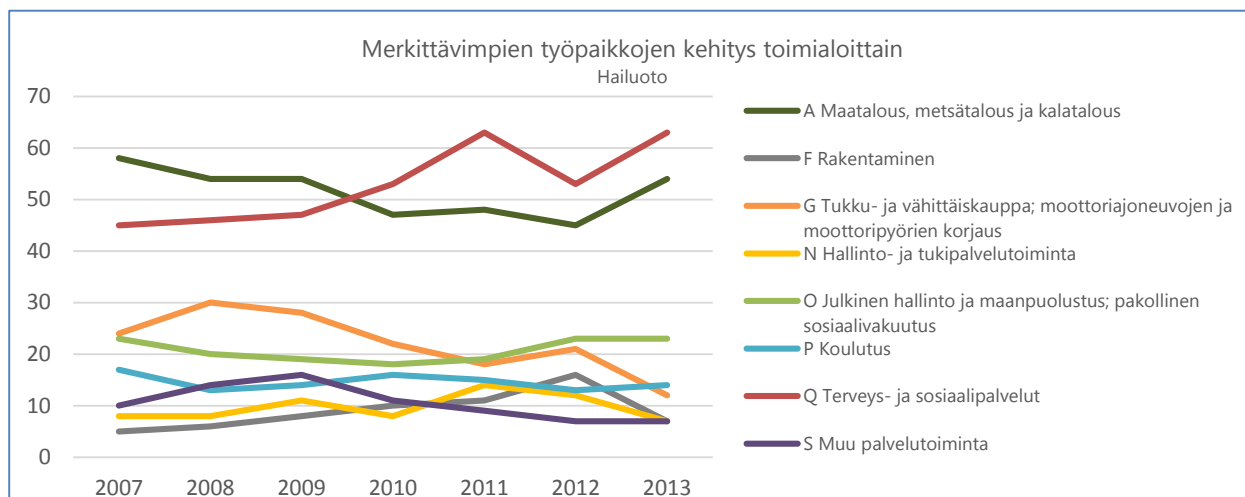
Tilastokeskus/Väestö, SeutuNet © BUSINESSOULU 2011; 28.9.2012

Työpaikat ja työllisyys

Pohjois-pohjanmaalla on menossa voimakas talouden rakennemuutos. Kuntien elinkeino- ja työllisyysrakennetta ja toimialariskejä on tutkittu alueella ja pyritty myös ennakoimaan niitä. Rakennemuutosten ennakoivan varautumisen suunnittelussa maatalous ja elintarvikeketju ovat keskeisessä roolissa puolesta Pohjois-Pohjanmaan kuntia.

Hailuodon työllisten määrä on 345 henkilöä eli noin 34,5 % väestöstä. Pendelöivien eli kunnan ulkopuolella työssä käyvien määrä on 150 henkilöä. Julkisen työnantajan palveluksessa on työllisistä 114 henkilöä ja yksityisen työnantajan palveluksessa 81 henkilöä työllistä. Näistä yksityisistä työpaikoista 35 % toimii maa- ja metsätaloudessa, kaupan alalla ja majoituspalveluissa 23 % sekä rakennustoiminnassa noin 10 %.

Luova ja positiivinen yritysilmasto on kunnan strateginen päämäärä. Toiminta jolla luodaan mahdollisuuksia ja edellytyksiä yksityisten työpaikkojen lisäykseen kaikilla näillä toimialoilla on ensiarvoisen tärkeää.

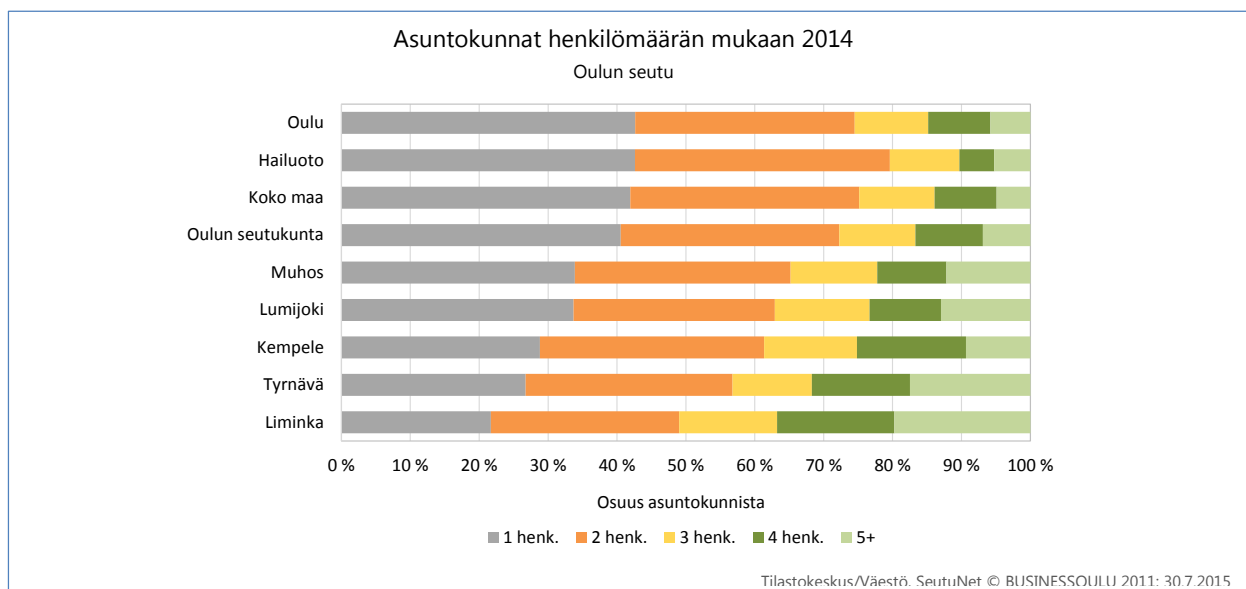
24.11.2015 julkaistun Pohjois-Pohjanmaan työllisyyskatsauksen 10/2015 mukaan Pohjois-Pohjanmaan työttömyysaste oli lokakuussa 14,6 %. Hailuodon työttömyysaste lokakuussa 2015 oli 13,9 %. Vuosi sitten vastaava luku oli Hailuodossa 12,1 %. Korkeimmillaan vuonna 2015 Hailuodossa työttömyysaste oli huhtikuussa ollen 15,2 %, jolloin työttömiä oli 59. Alimmillaan vastaava luku oli elokuussa, 11,1 %, jolloin työttömänä oli 43 henkilöä.

Yhdyskuntarakentaminen

Maankäytön strategisesti tärkein suunnitteluprojekti on koko Hailuodon kunnan kattava yleiskaava, jonka laatimisesta kunnanhallitus on tehnyt päätöksen 19.5.2013 § 100. Hankkeelle on valittu kaavan laatija. Yhdyskuntarakentamisen kannalta merkittävää on myös Hailuoto – Oulunsalo merialueen osayleiskaava, joka on laadittu yhdessä Oulun kaupungin kanssa. Kaava on hyväksytty ja se on oikeusasteiden käsiteltävänä.

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa. Vuodelta 2012 olevan tiedon mukaisesti saaren 563 asunnosta 88,5 % on pientaloja, ja 82,7 % asunnoista on omistusasuntoja.

Asuntotuotanto uutta asuntoa/ vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hailuoto	14	8	6	7	3	4	3

3 Kuntastrategia

Strategiakartta, Hailuoto 2025

Visio	Hailuoto – luokseen kutsuva loistokunta			
Arvot	Asukaslähtöisyys	Avoimuus	Ketteryys	
Strategiset päämäärät	Hyvinvoiva kuntalainen ja laadukkaat palvelut	Vahva talous ja motivoitunut hyvinvoiva henkilöstö	Saaristolainen asuminen ja ainutlaatuinen ympäristö	Luova ja positiivinen yrittäjyyssilmästo
Kriittiset menestystekijät	Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen Työllisyyden edistämisen ja syrjäytymisen ehkäisy Lasten ja nuorten palveluissa monialainen yhteistyö Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä	Hailuoto ei ole kriisikunta Organisaation jatkuva kehittäminen Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja	Asukasmäärä kasvaa hallitusti Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi Riittävä tontti-tarjonta (Asuminen, yritykset) Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena Keskustaajama kehittyy Vetovoimainen luonto- ja kulttuuri-matkailukohde	Elinkeinorakenne on monipuolinen Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen Yritysten toiminta-edellytysten mahdollistamien Ennakkoluuloton toiminta uusien elinkeinojen (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi

Tavoitteet 2025

Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen:
Kotihoito toteutuu ympärivuorokautisesti kotona asumisen tukemiseksi Omaishoidon, kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen kriteerit tarkistetaan joka toinen vuosi Päivätoiminta on säännöllistä ja monipuolista Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa
Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen:
Laaja hyvinvointikertomus laaditaan valtuustokausittain Palvelut edistävät asukkaiden oma-ehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan Tuotetaan kuntalaisia innostavia liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infra-struktuurissa Edistetään valinnan vapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien Kansansairaudet vähenevät Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät Lastensuojelutoimien tarve vähenee
Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy:
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 % Kunta kannustaa asukkaiden kouluttautumista ja työllistymistä

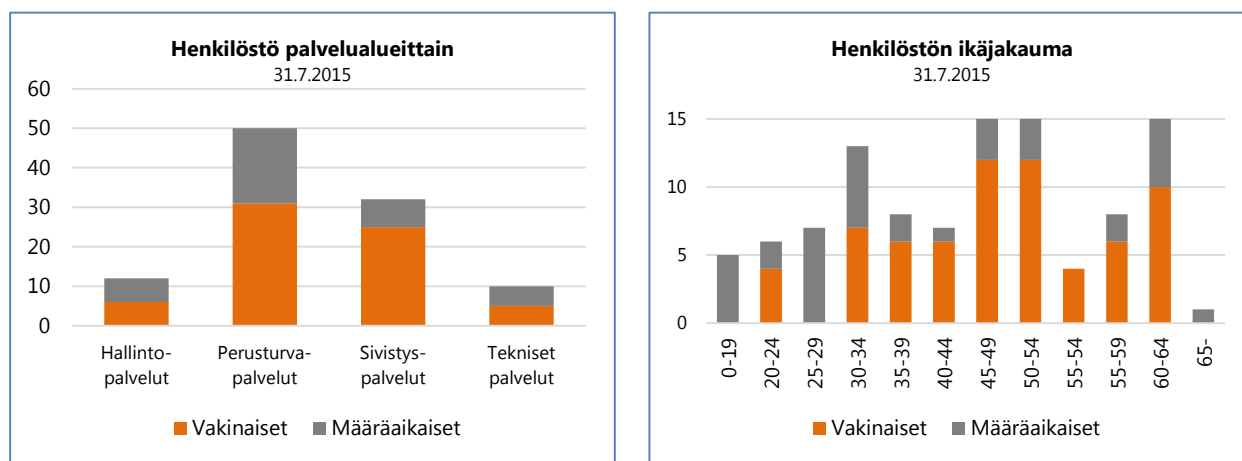
Lasten ja nuorten palveluissa monialainen yhteistyö:
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämänkaariajattelu, ehkäisevä työ) Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.
Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä:
Tietoverkkopohjainen haku ja ilmoittautuminen palveluihin toteutuu Ikäihmisille on erilaisia mobiiliratkaisuja ja tunnistimia Valokuitukaapeli Ajanmukaiset tietojärjestelmät
Hailuoto ei ole kriisikunta:
Tuloperustan ja palvelumaksujen tarkistaminen vuosittain kuntakonsernissa Konsernin positiivinen vuosikate ja vahva tase Hailuoto -konsernin velkaantuminen on hallittua Investoinneille riittävä oman pääoman rahoitusosuus Omistajapolitiikka toteutuu kuntakonsernissa Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset lähestyvät maakunnan keskiarvoa
Organisaation jatkuva kehittäminen:
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa
Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja:
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua
Asukasmäärä kasvaa hallitusti:
Väkiluku 1150
Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi:
Asukastilaisuudet ovat vakiintuneet Sähköinen palautejärjestelmä käytössä Kuntalaisaloitteet voidaan jättää sähköisesti ja niiden etenemistä voidaan seurata
Riittävä tonttitarjonta (Asuminen, yritykset):
Kunnan maareservin tehokas hyödyntäminen tonteiksi Raakamaan hankinta on suunniteltua
Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena:
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen Liikenneturvallisuus on parantunut
Keskustaajama kehittyy:
Taajamarakennetta on tiivistetty keskustaajaman osalta. Viihtyvyys ja siisteys ovat parantuneet Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"
Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkalukohde:
Monipuoliset luontoreitit ja kulttuuritapahtumat
Elinkeinorakenne on monipuolinen:
Työpaikkojen määrän kasvu on lisääntynyt nettolisäys 20
Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen:
Työpaikkaomavaraisuus 80 % Edullinen vuokra-asuminen Ajantasainen markkinointiaineisto
Yritysten toiminta-edellytysten mahdollistaminen:
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi Päätöksenteossa käytetään ennakko-vaikutusten arviointia
Ennakkoluuloton toiminta uusien elinkeinojen (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi
Elinkeinopalveluiden, hanketoiminnan ja markkinoinnin vakiintunut resursointi on toteutunut

4 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 31.7.2015 oli 104 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan palvelussuhteen lukumäärää. Luvut eivät sisällä muilla vapailla olevaa henkilöstöä. Vakinaisessa palvelussuhteessa työskenteli 64,4 % henkilöstöstä. Vakinaiseen henkilöstöön on laskettu myös viran väliaikaiset hoitajat sekä nuoriso-ohjaajat (kerho-ohjaajat). Määräaikaiseen henkilöstöön sisältyy kesätyöntekijöitä ja kausityöntekijöitä rakennusinvestointien osalta. Vastaavaa vertailuarvoa ei ole saatavissa vuodelta 2014, koska järjestelmät ovat muuttuneet palvelutuottajan vaihtuessa. Tilinpäätöksessä 2014 kunnan henkilöstö oli 93 henkilöä.

Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 31.7.2015 oli 44,0 vuotta. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,2 vuotta. Henkilöstä ennustetaan eläköityvän 3 henkilöä vuonna 2016, 4 henkilöä 2017 ja 2 henkilöä 2018.

Työhyvinvoinnin tukeminen

Sisäisen esimieskoulutusten avulla lisätään esimiesten ammatillista osaamista ja yhteisten yhtenäisten käytäntöjen juurtumista. Koulutuksia järjestetään vähintään pari kertaa vuodessa. Esimiestyön tueksi on käyttöön otettu erilaisia toimintamalleja ja ohjeita:

- varhaisen tuen malli sairauspoissaolojen lisääntyessä ja työkyvyttömyyden riskin kasvaessa (Khall 4.5.2015)
- vuosittainen työterveyden toimintasuunnitelma
- häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallinnan toimintamalli, päihdeohjelma

Henkilöstön koulutuksen suunnittelua ja seuranta varten laaditaan vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Malli on otettu käyttöön vuoden 2015 aikana, kun koulutuksiin osallistumisen seuranta on mahdollistunut henkilöstöhallinnon ohjelmistojen käyttöönoton myötä. Myös poissaolojen vertailukelpoinen seuranta mahdollistuu. Sairauspoissaolojen määrä on 11,2 kalenteripäivää/ vakituudessa työsuhteessa oleva henkilö (31.10.2015).

Sopimuskorotukset

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.3.2014–31.1.2017. Sopimuskauti muodostuu kahdesta jaksosta. Toinen jakso 1.1.2016–31.1.2017 on 13 kuukautta. Kunta-alan sopimusten kustannusvaikutus toisella sopimusjaksolla on 0,59 prosenttia. Hallituksen suunnittelemaa kilpailukykyä parantavia toimenpiteitä ei ole huomioitu talousarvion laadinnan yhteydessä. Henkilöstökulut on budjetoitu voimassa olevien virka- ja työehtosopimusten ja lakien mukaisesti. Palvelualueet ovat huomioineet korotukset KT:n yleiskirjeiden mukaisesti.

Henkilöstömuutokset 2016

Nimikemuutokset

Palvelualue	Muutos	Kustannusvaikutus €/vuosi
Sivistyspalvelut	Rehtori-koulutoimenjohtajan nimikkeen muuttaminen rehtori-sivistysjohtajaksi	Ei TA vaikutusta

Uudet virat ja toimet

	2015	TA2016	Peruste ja kustannusvaikutus edelliseen vuoteen
Hallintopalvelut			
toimistosihteeri	50 %, 12 kk	50 %, 8 kk	Keskitettyjen toimistopalveluiden uudelleen organisointi; kustannusvaikutus -13.600 €/vuosi
markkinointi-suunnittelija	100 %, 6 kk 100 %, 1 kk Oppis. 3 kk	100 %, 12 kk	Elinkeino- ja markkinointipalveluiden kehittämisprojekti (sis. myös Siikamarkkinat, matkailuneuvonta, kuntamarkkinointi); kustannusvaikutus +9.500 €/vuosi
Sivistyspalvelut			
vakainainen päätoiminen tuntiopettaja	100 % (ja-ettu), 12 kk	100 %, 12 kk	Virka ollut aiemmin jaettuna kahdelle sivutoimiselle tuntiopettajalle sekä rehtorille. Tehtävien uudelleen järjestelyjen (yksi sivutoiminen tuntiopettaja jää pois) myötä ko. virka vakinaistuu; ei uutta kustannusvaikutusta
kiertävä lastenhoitaja	100 %, 12 kk	100 %, 12 kk	Palvelujen tehokkaamman ja joustavamman uudelleenorganisoinnin myötä määräaikaisen perhepäivähoitajan toimi muuttuu kiertävän lastenhoitajan vakinaiseksi toimeksi; kustannusvaikutus noin 2.500 €/vuosi.
Perusturvapalvelut			
Lääkäri	80 %	80 % + 10 %, 12 kk	Määräaikaisesti *) ajalle 1.1.2016-31.12.2017 Kantaan liittyvät lisätehtävät ja potilastyö. kustannusvaikutus noin -11.100 €/vuosi
Sosiaali-työntekijä	81,76 %	81,76 % + 18,24 %, 12 kk	Määräaikaisesti vuosille 2016 – 2017. Määrämuotoiseen kirjaimiseen siirtyminen. Uuden sosiaalihuollon yksilöohjelman hankinta ja käyttöönottoaminen. Kansalliseen Kansa – hankkeeseen valmistautuminen; kustannusvaikutus -9.500 €/vuosi
Hoitaja	100 %	100 %, 12 kk	Määräaikainen*) varahenkilö 1.1.2016-31.12.2018 (Saarenkartano); ei uutta kustannusvaikutusta
Hoitaja	50 %	70 %, 12 kk	Määräaikainen*) varahenkilö 1.1.2016-31.12.2018 (Saarenkartano); ei kustannusvaikutusta, vähentyy sijaisteluista
Hoitaja	50 %	50 %, 12 kk	Määräaikainen *) varahenkilö 31.12.2016 saakka (jatkuu 31.12.2018 saakka) (Kotih./ päivätoim); ei uutta kustannusvaikutusta
Oppisopimus-opiskelijat	2 hlö	2 hlö	Oppisopimuskoulutuksella lähihoitajaksi on kaksi työntekijää, määräaikaisilla työsopimuksilla: Hoitoapulainen 17.11.2015 – 31.5.2017 ja tukipalvelutyöntekijä 31.10.2016 asti (Saarenkartano) ei uutta kustannusvaikutusta
Tekniset palvelut			
Tekninen harjoittelija	100 %	100 %, 4 kk	Resurssipulan vuoksi teknisiin palveluihin esitetään väliaikaisena ratkaisuna teknisen harjoittelijan palkkaamista 1.5.2016-31.8.2016 väliseksi ajaksi; ei uutta kustannusvaikutusta (sijaismääräraha)

*) Määräaikaisuuden peruste sote –uudistus

Henkilöstöhallinnon painopisteet 2016

- Sairauspoissaolojen seuranta ja raportoinnin kehittäminen
- Varhaisentuen mallin jalkauttaminen (työkyvyn tukeminen ja työkyvyttömyyden ehkäisy)
- Sisäilmatyöryhmän aktiivinen toiminta
- Työsuojelutoiminnan kehittäminen
- Virkistyspäivätoiminnan kehittäminen, siihen käytettävän määrärahan leikkaukset huomioiden
- Hailuodon kunta –työnantajana profiilin nosto

5 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hailuodossa hyvinvoinnin edistäminen on kaikkien kuntalaisten asia ja hyvinvointityö on osa kunnan työntekijöiden ja esimiesten jokapäiväistä toimintaa. Hyvinvoinnin edistäminen on osa tavoitteellista työskentelyä ja päätöksentekoa toimintojen eri tasoilla. Yhteisenä tavoitteena on terve ja hyvinvoiva kuntalainen. Hyvinvointijohtamisen ja -työn kokonaiskoordinoinnista vastaa kunnanjohtaja keskeisten johtavien viranhaltijoiden tukemana. Hyvinvointiryhmä on toiminut vuodesta 2012 lähtien. Koska hyvinvointijohtamisen ja -toiminnan rooli on kunnassa kasvava, on kunnanhallitus määritellyt hyvinvointiryhmän tehtävät ja kokoonpanon 10.8.2015 kokouksessaan. Hyvinvointiryhmän asioiden valmistelijana toimii perusturvajohtaja.

Hyvinvointikertomuksesta nousee esiin runsaasti hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää tietoa, jota voidaan hyödyntää palveluiden ja toimintojen suunnittelussa. Uuden kuntastrategian valintojen ja hyvinvointitietojen avulla nousee esiin vuodelle 2016 kolme keskeisintä painopistettä:

Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy

Mielekäs työ ja toiminta on hyvinvoinnin perusta. Hailuodossa työttömyys on lisääntynyt. Hyvinvointikertomuksen mukaan samanlainen suuntaus on ollut myös muissa vertailukunnissa.

Työttömyyden vähentämiseksi Hailuotoon palkattiin työsuunnittelija vuoden 2015 alussa ja aloitettiin kuntouttava työtoimintana työpajatoiminta. Suunnittelijan tehtäviin kuuluu palkkatukityöllistäminen kunnan omiin yksiköihin ja kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen vaikeasti työllistyville henkilöille yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa. Nuorten kesätyöllistämisen operatiivisesta valmistelusta vastaa vapaa-aikasihteeri. Työsuunnittelija ja sosiaalityöntekijä ohjaavat työttömien terveystarkastuksiin sekä toteuttavat muun työttömille tarpeellisen kohdennetun palveluohjauksen. Sosiaalityöntekijä ja työsuunnittelija tekevät yhteistyötä mm. TE-toimiston ja Kelan asiantuntijoiden, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Hailuodon kunta osallistuu työllistymistä edistäviin hankkeisiin.

Työttömien terveystarkastukset toteutetaan terveyskeskuksessa terveydenhoitajan ja lääkärin toimesta.

Hailuodon kunnan vapaa-ajan palvelut järjestävää kuntalaisille aktivoivia toimintoja, jotka ennalta ehkäisevät, edistävät ja ylläpitävät hailuotolaisten kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä monipuolisesti. Nämä palvelut kohdennetaan myös työttömille osana normaalia toimintaa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut tarjoavat luku- ja kulttuurielämyksiä sekä osallistavat erilaisiin tapahtumiin. Kansalaisopiston palvelut kannustavat aikuisia, myös työttömiä oppimaan, harrastamaan ja kokemaan. Liikuntapalvelut pyrkii kannustamaan työttömiä fyysisen kunnon ylläpitämiseen ja parantamiseen kohdennetulla ryhmätoiminnalla joka aloitetaan vuoden 2016 alusta alkaen. Toisena uutena toimintana alkaa yhdessä sosiaalitoimen ja seurakunnan kanssa päihde- ja mielenterveysasiakkaiden ryhmätoiminta.

Ravinto ja liikunta

Ruokapalvelut valmistavat päivän ateriat voimassa olevien ravintosuosituksien mukaisesti eri ikäryhmille. Ruokailulla pyritään edistämään ja tukemaan kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja henkilöstön ravitsemuksen ja terveyden myönteistä kehitystä. Lapsille ja nuorille tarjotaan terveellisiä ateriakokonaisuuksia ja tutustutetaan erilaisiin ruokiin. Kouluissa ja päiväkodeissa nautittu ateria edistää osaltaan lasten ja nuorten tervettä kasvua ja kehitystä. Ikäihmisten terveyteen ja vireyteen voidaan vaikuttaa täysipainoisella ravitsemuksella. Ruokavalio koostetaan asiakkaille tutuista ruokalajeista ja valmistuksessa otetaan huomioon myös rakenne, maustaminen ja ravitsemukselliset erityispiirteet. Hyvä ravitsemustila parantaa toimintakykyä.

Liikunta on peruspalvelu, joka kuuluu kaikkien kuntien tehtäviin. Uuden liikuntalain (2015) mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle: järjestää liikuntapalveluita, terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukea liikuntaa edistävää kansalais- ja seuratoimintaa sekä rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja.

Säännöllinen ja monipuolinen liikunta edistää kaikenikäisten terveyttä ja hyvinvointia. Liikunnan vaikutukset ovat hyvin kokonaisvaltaisia; se kehittää ja ylläpitää fyysistä, henkistä ja sosiaalista terveyttä sekä vähentää ennenaikaista kuolleisuutta. Liikunnalla on merkittävä ennalta ehkäisevä, hoitava ja kuntouttava vaikutus lukuisissa terveysongelmissa.

Liikunta ja sen edistäminen kuuluu liikuntapalveluiden lisäksi kunnan kaikkien toimialojen tehtäviin. Yhteistyön merkitys kaikkien kunnan toimintojen kanssa on liikunnan näkökulmasta keskeisessä roolissa. Hailuodon kunnassa

kuvataan näkyväksi vuoden aikana liikunnan palveluketju ja konkreettiset toimintatavat. Edelleen luodaan uusia yhteistyöverkostoja myös yli kuntarajojen mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaisesti. Matalan kynnyksen liikunta-neuvontaa lisätään liikuntapalveluissa ja terveystoimessa.

Kuntalaisten osallistaminen

Kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia tukevaa toimintaa järjestetään kolmessa tapahtumassa vuoden aikana. Tapahtumat suunnitellaan hyvinvointiryhmässä ja toteutetaan kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa yhteistyönä. Kuntalaisilta ja vapaa-ajan asukkailta kerätään yhdessä tapahtumassa tietoa, miten kuntalaisten hyvinvointia voidaan edistää paremmin.

6 Tavoitteiden asettaminen konsernijohtolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KuntaL 14§). Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Hailuoto –konserni		
Tytäryhteisöt, kuntayhtymät	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus
Tytäryhteisöt		
Hailuodon vesihuolto Oy	Hailuoto	100 %
Kuntayhtymät		
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	0,47 %
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	0,4 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,27 %

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
	TP2014	TA2015	TA2016	TS2017	TS2018
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle, krt/v	-	-	1	1	1
Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %	34,5	-			
Konsernin vuosikate poistoista, %	19,5	-			
Konsernin omavaraisuusaste, %	61,0	-			
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	-	-			
Konsernin korolliset lainat/asukas, €	2028	-	3500		
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v	-	-			

Hailuodon vesihuolto Oy:n tavoitteet 2016

- Yhtiön taloudellinen tulos on positiivinen
- Selvitetään lämmöntuotannon sisällyttäminen yhtiön toimintaan (toimialan laajentaminen)

7 Talousarvion ja –suunnitelman rakenne ja sitovuus

7.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (KuntaL 110§)

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Talousarvioasiakirjaan kirjatut sitovat tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. Kunnan tuloarviot ovat paitsi tavoitteellisia myös velvoittavia. Tuloarvio on valtuuston asettama tulotavoite, jonka olennainen alittuminen todennäköisesti vaikuttaa rahoituksen perusteisiin talousarviossa.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin. Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään määrärahat ja tuloarviot koko kunnan tasolla budjetoitaville erille. Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat: verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan toimielin- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Hailuodon kunnan talousarvio noudattaa seuraavalla sivulla esitettyä hierarkiaa. Valtuustoon nähden sitova hierarkiataso on tulosalue. Hierarkiarakenteeseen esitetään muutoksia, joilla parannetaan palvelukokonaisuuksien kustannusten ja tulokellisuuden mittaamista sekä yhdenmukaistetaan hallintokustannusten esittämistapaa. Palvelualueet (lautakunnat) laativat tuloksikkotasoiset käyttösuunnitelmat tulosalueiden asettamassa raamissa talousarviovuoden alussa.

Lautakunta	VALTUUSTOSITOVUUS Tulosalue	LAUTAKUNTASITOVUUS Tulosyksikkö	VIRANHALTIJAPÄÄTÖS Kustannuspaikka
Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi
Keskusvaalilautakunta	Vaalit	Vaalit	Presidentin vaalit, Eduskuntavaalit, Kunnallisvaalit, Eu-vaalit
Kunnanhallitus	Kunnanhallitus	Kunnanhallitus	Kunnanhallitus, Johtamispalvelut, Vaikuttamistoimielimet
	Hallintopalvelut	Johtamis-, hallinto- ja henkilöstöpalvelut	Asiahallintopalvelut, Henkilöstöpalvelut, Taloushallintopalvelut, Tietoverkkopalvelut
		Työllisyyspalvelut	Työllisyys, Nuorten kesätyö
		Kuntien yhteistoiminta	Palo- ja pelastustoimi+vss., Ympäristöterveydenhuolto, Ympäristönsuojelu, Hankintapalvelut, Kuntien yhteistoiminta-projektit
	Kaavoituspalvelut	Kaavoituspalvelut	Asemakaavoitus, Yleiskaavoitus
	Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut
		Maatalouspalvelut	Maatalouspalvelut
		Maa ja metsätilat	Maa ja metsätilat
Perusturvalautakunta		Elinkeinotoiminta	Majoitus- ja vierasvenesatamapalvelut, Polttoaineenjako
	Perusturvahallinto	Perusturvanhallintopalvelut	Perusturvalautakunta, Perusturvahallinto
	Sosiaalipalvelut	Sosiaalityö	Yleinen sosiaalityö, Elatusurva, Kasvatus- ja perheneuvola, Kuntouttava työtoiminta
		Lastensuojelupalvelut	Lastensuojelu/Avopalvelut, Lastensuojelu/Laitospalvelut
		Vammaispalvelut	Vammaispalvelut/Avopalvelut, Vammaispalvelut/Ostopalvelut
		Kehitysvammapalvelut	Kehitysvammapalvelut/Ostopalvelut
	Vanhuspalvelut	Kotihoito	Omaishoidontuki, Kotihoidon tukipalvelut, Kotihoito, Päivätoiminta
		Vanhusten asumispalvelut	Palvelukoti Saarenkartano, Vanhusten laitoshoito/Ostopalvelut, Vanhusten asumispalvelut/Ostopalvelut
Sivistyslautakunta		Perusterveydenhuolto	Suun terveydenhuolto, Perusterveydenhuollon ostopalvelut, Vastaanotto, Neuvola- ja kouluterveydenhuolto, Kuntoutus, Veteraanikuntoutus
		Erikoissairaanhoito	Erikoissairaanhoidon ostopalvelut
	Tukipalvelut	Puhdistus- ja ruokahuoltopalvelut	Puhdistus, Ruokahuolto
	Sivistyspalvelut	Sivistyksen hallintopalvelut	Sivistyslautakunta, Sivistyshallinto
	Perusopetus	Perusopetus	Hailuodon peruskoulu, Perusopetuksen projektit
	Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut	Nuoriso	Nuorisotyö
		Kulttuuri	Yleinen kulttuuritoimi, Kirjasto, Museo
		Liikunta	Liikuntatoimi
Tekninen lautakunta		Muu opetus	Kansalaisopisto, Musiikkioppilaitokset
	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatus	Perhepäiväkotit Tuomikissa, Perhepäivähoito, Päiväkotit OnnenSaari, Kotihoidontuki
	Teknisten palveluiden hallinto	Teknisten palveluiden hallintopalvelut	Tekninen lautakunta, Teknisten palveluiden hallinto
	Yhdyskuntapalvelut	Yhdyskuntapalvelut	Liikenneväylät, Satamat, Reitistöt/Kuntopolut
	Rakennusvalvontapalvelut	Rakennusvalvontapalvelut	Rakennusvalvonta
	Kiinteistöpalvelut	Hallintopalvelut	Hallintorakennukset
		Perusturvapalvelut	Perusturvarakennukset
		Sivistyspalvelut	Sivistysrakennukset
		Tekniset palvelut	Muut rak., Marjaniemen rakennukset, Vuokra-asunnot, Teollisuushallit, Keskitetyt hoidetut jaettavat
	Lämmöntuotantopalvelut	Kaukolämpö	Lämpölaitos, Kaukolämpölinjasto

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan bruttoperiaatteen mukaan. Perusturvajohtajaa sitoo perusturvalautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan. Rehtori-sivistysjohtajaa sitoo sivistyslautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan. Teknistä johtajaa sitoo teknisen lautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan.

Lautakunnat päättävät talousarviomuutoksista tulosalueen sisällä tulosityksikkötasolla. Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Perusturvajohtaja päättää talousarviomuutoksista perusturvalautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Rehtori-sivistysjohtaja päättää talousarviomuutoksista sivistyslautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista teknisen lautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla.

Investointiosa

Investointiosassa osoitetaan hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot investointihankkeille tai hankeryhmille, joiden kulut kirjanpidossa aktivoidaan tasetileille. Investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia hankekohtaisesti. Investointikohteittain valtuustoon nähden sitovaa on myös hankkeen koko kustannusarvio, talousarviovuodelle varattava määräraha sekä hankkeelle asetetut tavoitteet.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan.

Valtuusto myöntää talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnanjohtajalle valtuuden ottaa X euroa talousarviolainaa.

Taloussuunnitelma

Talousarvion 2016 sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman 2017-2018. Taloussuunnitelma on kuitenkin toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua, ja siitä saa poiketa vain perustellusta syystä.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteumasta raportoidaan kuukausittain kunnanhallitukselle ja kokousaikataulun mukaisesti valtuustolle. Talousarvioraportoinnissa noudatetaan hierarkiaa. Raportti talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta annetaan valtuustolle puolivuositain tilanteista 31.5., (30.9. laajennettu raportti eli väli-tilinpäätös/ ta-muutosesitykset) ja 31.12. ja kunnanhallitukselle vähintään neljännesvuositain.

Määrärahat sitovuustasoin

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto			
ml.sis.erät, €	Sitovuus ¹⁾	Määrärahat	Tuloarvio
KÄYTTÖTALOUSOSA Ulkoiset ja sisäiset tuotot ja kulut			
Kunnanvaltuusto	B	15 819	
Tarkastustoimi	B	10 000	
Vaalit	B	0	
Kunnanhallitus	B	319 562	
Hallintopalvelut	B	724 631	56 880
Kaavoituspalvelut	B	50 000	
Elinkeinopalvelut	B	104 411	61 650
Perusturvahallinto	B	75 991	
Sosiaalipalvelut	B	511 035	46 871
Vanhuspalvelut	B	1 439 796	168 704
Terveyspalvelut	B	2 643 746	118 200
Tukipalvelut	B	449 142	375 502
Sivistyspalvelut	B	25 784	
Perusopetus	B	821 606	4 500
Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut	B	279 588	4 600
Varhaiskasvatus	B	421 144	43 000
Teknisten palveluiden hallinto	B	97 344	
Yhdyskuntapalvelut	B	126 100	3 000
Rakennusvalvontapalvelut	B	58 156	22 200
Kiinteistöpalvelut	B	507 152	899 542
Lämmöntuotantopalvelut	B	141 665	122 500
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		3 327 000
Valtionosuudet	B		3 339 690
Korkotulot	B		25 000
Muut rahoitustulot	B		200
Korkomenot	B	11 000	
Muut rahoitusmenot	B	2 000	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
Kunnanhallituksen investoinnit			
Paloaseman laajentaminen	B	778 400	181 452
Lämpölaitoksen hankinta ja saneeraus	B	1 000	
Maanhankinta	B	50 000	20 000
Kiinteistöjen liittäminen valokuituverkkoon	B	15 000	
Perusturvan investoinnit			
Terveystietojärjestelmien uudist.	B	35 000	
Saarenkartanon keittiön palvelulinjasto	B	11 000	
Sosiaalityön yksilöohjelma	B	15 000	
Sivistyksen investoinnit			
Päiväkodin laajentaminen	B	2 000	
Teknisen investoinnit			
Liikuntahallin vesikaton korjaus	B	25 000	
Majakan korjaus	B	1 000	
Huikun sataman kunnostus	B	1 000	
Sunikarin sataman korjaus	B	20 000	
Marjaniemen sataman kunnostus	B	1 000	
Inva-asuntosaneeraus Ojavilikkiin	B	15 000	
Kirjaston vesikaton korjaus	B	1 000	
Liikuntahallin julkisivun saneeraus	B	1 000	
Saarenkartanon muutostyöt (saneeraus)	B	15 000	
Taukotuvan rakentaminen (uusiminen)	B	20 000	18 000

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto			
	Sitovuus ¹⁾	Määrärahat	Tuloarvio
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		7 500
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		1 150 372
Pitkäaikaisten lainojen lyhennys	B	153 291	
Lyhyt aikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		9 996 363	9 996 363

¹⁾ N = sitovuus nettomääräraha/ -tuloarvio, B = bruttomääräraha/ -tuloarvio

7.2 Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus ei tuo viranhaltijalle mitään sellaista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle aseman perusteella muutoinkin esimiehenä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja viranhaltijalle voidaan myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu johtamastaan toiminnasta ja sen valvonnasta. Tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan esitettävä kuntalain mukaisena lausumana mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ja konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöstä eikä virhe ole tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Hailuodon kunnan tilivelvollisiksi viranhaltijoiksi on määritelty kunnanjohtaja, kunnansihteeri, perusturvajohtaja, sivistysjohtaja, kunnaninsinööri (konserni ja palvelualueiden johtajat) sisäisen valvonnan ohjeessa. Tilivelvollisuusaseman puuttuminen ei vapauta esimiestä alaistensa toiminnan valvontavastuusta eikä estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikosseuraamusta myös muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen (=tosiasiallinen vastuu). Viime kädessä harkintavallan siitä, ketkä ovat tilivelvollisia, voidaan katsoa olevan tilintarkastuskertomuksen antavalla tilintarkastajalla. Samaten tili- ja vastuuvapauden myöntäminen ei vapauta nk. tosiasiallisesta vastuusta.

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

8 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA Ulkoinen	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	1 415 992	1 518 484	1 246 326	1 363 485	1 236 103
Myyntituotot	248 576	375 670	106 474	63 498	43 577
Maksutuotot	447 159	482 800	508 571	515 511	525 516
Tuet ja avustukset	152 621	117 779	105 581	104 722	104 905
Vuokratuotot	526 125	536 305	510 200	547 000	547 000
Muut toimintatuotot	41 509	5 930	15 500	132 754	15 105
Toimintakulut	-7 862 744	-8 218 618	-8 141 849	-8 160 508	-8 187 498
Henkilöstökulut	3 706 521	-3 785 990	-3 857 689	-3 870 016	-3 856 582
Palvelujen ostot	3 116 403	-3 327 910	-3 382 794	-3 364 994	-3 398 141
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	715 969	-734 621	-560 940	-585 656	-591 970
Avustukset	280 062	-276 550	-289 818	-290 320	-290 971
Vuokrat	-28 093	-28 854	-19 638	-19 828	-20 078
Muut toimintakulut	-15 697	-64 693	-30 970	-29 694	-29 756
Toimintakate	-6 446 752	-6 700 134	-6 895 523	-6 797 023	-6 951 395
Verotulot	3 266 828	3 374 000	3 327 000	3 493 000	3 577 000
Valtionosuudet	3 094 974	3 262 000	3 339 690	3 330 000	3 330 000
Rahoitustuotot ja -kulut	10 714	-15 000	12 200	-26 800	-28 800
Korkotuotot	17 572		25 000	10 000	10 000
Muut rahoitustuotot	1 391	4 000	200	200	200
Korkokulut	-7 025	-18 000	-11 000	-35 000	-37 000
Muut rahoituskulut	-1 224	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Vuosikate	-74 236	-79 134	-216 633	-823	-73 195
Poistot ja arvonalentumiset	-532 254	-425 010	-402 457	-381 811	-372 499
Suunnitelman mukaiset poistot	-532 254	-425 010	-402 457	-381 811	-372 499
Arvonalentumiset	0				
Satunnaiset erät	0				
Satunnaiset tuotot	0	450 000			
Satunnaiset kulut	0	-250 000			
Tilikauden tulos	-606 490	-304 144	-619 090	-382 634	-445 694
Poistoeron muutos	121 285		125 639	258 007	119 844
Vapaaehtoisten var. muutos					
Rahastojen muutos					
Tilikauden yli-/alijäämä	-485 205	-304 144	-493 451	-124 627	-325 850

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,0	18,5	15,3	16,7	15,1
Vuosikate/Poistot, %	-13,9	-18,6	-53,8	-0,2	-19,6
Vuosikate, €/asukas	-75	-79	-205	-0,8	-73
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2162	1850	1357	1232	906
Asukasmäärä vuoden lopussa	996	1000	1000	1000	1000

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelmamukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- **Toimintakate** osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla.
- **Vuosikate** osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.
- **Tilikauden tulos** on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellistenkausien yli-/alijäämä)

Toimintatuotot

Hailuodon kunnan toimintatuotot vuodelle 2016 ovat 1.246.000 €. Tuotoissa tapahtuu -17,9 %:n heikennys edellisen vuoden talousarvioon ja -12,0 % heikennys tilinpäätökseen 2014. Tulojen heikkeneminen johtuu polttoaineen jakelun loppumisesta ja kiinteistöjen myynnin kiinteistöjen tasearvot huomioivasta budjetoinnista. Maksutuotot kasvavat 5,3 % edelliseen talousarvioon nähden (25.800 €), mutta tuet ja avustukset sekä vuokratuotot jäävät vastaavasti edellisen vuoden talousarvioista.

Toimintakulut

Hailuodon kunnan vuoden 2016 toimintakulut ovat -8.141.800. Toimintakulut vähenevät -0,9 % edellisen vuoden talousarvioon mutta kasvavat 3,5 % edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Toimintakulujen vähennys talousarvio 2015 on 76.800 € ja lisäys tilinpäätökseen 2014 -279.100 €. Toimintakuluissa aineet tarvikkeet ja tavarat toimintakulujen väheneminen johtuu polttoaineen jakelun päättymisestä. Palvelujen oston osalta suurimmat menolisäykset ovat asiantuntijapalveluissa sekä alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa.

Kulujen kasvu talousarvioon 2015 kululajeittain: henkilöstökulut 1,9 %, palvelujen ostot 1,6 %, aineet tarvikkeet tavarat -23,6 %, avustukset 4,8 %, vuokrat -31,9 % ja muut toimintakulut -67,6 %. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 47,4 %, palvelujen ostojen osuus 41,6 %, aineet tarvikkeet tavarat 6,9 %, avustukset 3,6 % ja vuokrat sekä muut kulut yhteensä 0,5 %.

Henkilöstökulut

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Palkat ja palkkiot	-2 899 527	-2 954 793	-3 028 145	-3 024 799	-3 013 699
Eläkekulut	-669 772	-643 855	-677 635	-692 319	-690 521
muut hlöstösivukulut	-137 226	-187 342	-151 909	-152 898	-152 362
Hlöstökulut yhteensä	-3 706 525	-3 785 990	-3 857 689	-3 870 016	-3 856 582
Hlöstökulut €/asukas	-3 721	-3 786	-3 858	-3 870	-3 857

Hailuodon kunnan henkilöstökulut vuonna 2016 ovat 3,86 milj. €:a. Määrärahat nousevat edelliseen talousarvioon verrattuna -71.700 € (1,9 %) ja edelliseen tilinpäätökseen -151.100 € (4,1 %).

Varhaiseläkemenooperusteinen ennakkomaksu vuodelle 2016 on 27.620 € (-1,4 %) ja KuEL –eläkemenooperusteinen maksu -131.500 € (-7,6 %). Palkkojen sivukuluprosentiksi on arvioitu 22,33 % (KuEL –palkkaperusteinen maksu, työnantajan sosiaaliturvamaksu, työttömyysvakuutusmaksu ja taloudellinen tuki)

Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskorotukset on huomioitu KT:n ohjeiden mukaisina vuodelle 2016 (noin 20.000 €).

Henkilöstökulut lautakunnittain

€	Palkat ja palkkiot	Eläkekulut	Muut hlstösivukulut
Kunnanvaltuusto	-8 450	-181	-54
Tarkastuslautakunta	-1 240	-26	-7
Keskusvaalilautakunta	-	-	-
Kunnanhallitus	-359 091	-86 207	-17 819
Perusturvalautakunta	-1 689 134	-386 575	-84 867
Sivistyslautakunta	-788 887	-163 919	-39 924
Tekninen lautakunta	-180 400	-40 564	-9 190
Hlöstökulut yhteensä	-3 027 202	-677 472	-151 861

Palvelujen ostot (erikoissairaanhoido)

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
As.palv. ostot kunnilta	-264 599	-285 269	-242 400	-241 307	-245 613
As.palv. ostot kuntayhty josta erikoissairaanh.	-1 676 998 -1 410 913	-1 739 900 -1 540 000	-1 736 600 -1 540 000	-1 760 912 -1 581 840	-1 792 608 -1 589 668
As.palv. ostot muilta josta erikoissairaanh.	-298 722 -38 957	-262 275 -25 000	-249 200 -20 000	-220 912 -20 280	-224 831 -20 645
Muut palvelujen ostot	-876 078	-1 040 466	-1 154 594	-1 065 693	-1 059 588
Palv. ostot yhteensä	-3 142 481	-3 355 710	-3 568 075	-3 288 824	-3 322 640

Palvelujen ostoon on talousarviossa varattu 3,57 milj. €:a. Kasvu on 54.800 € (1,6 %). Erikoissairaanhoidon maksu-
osuudet ovat 1.560.000 €. Erikoissairaanhoidon osalta kulut eivät nouse.

Muut toimintakuluerät

Avustuksiin on varattu 289.900 €. Määräraha kasvaa edellisvuodesta 4.8 %. Merkittävin nousu on muissa avustuk-
sissa kotitalouksille 64,3 % (-18.400 €).

Verotulot

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Kunnallisvero	2 898 302	2 990 000	2 922 000	3 096 000	3 176 000
Yhteisövero	82 704	84 000	76 000	77 000	81 000
Kiinteistövero	285 822	300 000	329 000	329 000	329 000
Verotulot yhteensä	3 266 828	3 374 000	3 327 000	3 493 000	3 577 000

Hailuodon kunnan verotuloksi vuodelle 2016 on arvioitu 3,33 milj. €:a. Verotulojen arviointi on tehty Kuntaliiton
veroennustekehikkoa apuna käyttäen. Arvioitu verotulojen heikkeneminen talousarvioon 2015 nähden on -1,4 %
(-47.000 €) ja kasvu tilinpäätökseen 2014 nähden on 1,8 %. Kunnan verotulolähteet ovat kunnallinen ansiotulo-
vero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Kunnallisveron arvioitu osuus koko verotulosta on 87,8 %, yh-
teisöveron osuus 2,3 % ja kiinteistöveron osuus 9,9 %.

Verotulot asukasta kohti laskettuna on 3.327 €, joka on hieman korkeampi mitä tilinpäätöksessä 2014 (3.280
€). Yhden tuloveroprosentin tuotto on noin 125.000 €. Kunnan tuloista 41,9 % muodostuu verotuloista.

Veroprosentit %	2014	2015	2016
Tulovero	19,25	20,00	20,00
Kiinteistövero			
yleinen	1,11	0,95	0,95
vakituiset asunnot	0,40	0,51	0,51
muut asuinrakennukset	ei määritelty	1,11	1,51
rakentamattomat rak.p	3,00	3,00	3,00
yleishyödylliset yhteisöt	ei määritelty	ei määritelty	ei määritelty
voimalaitokset	2,85	2,85	3,10

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

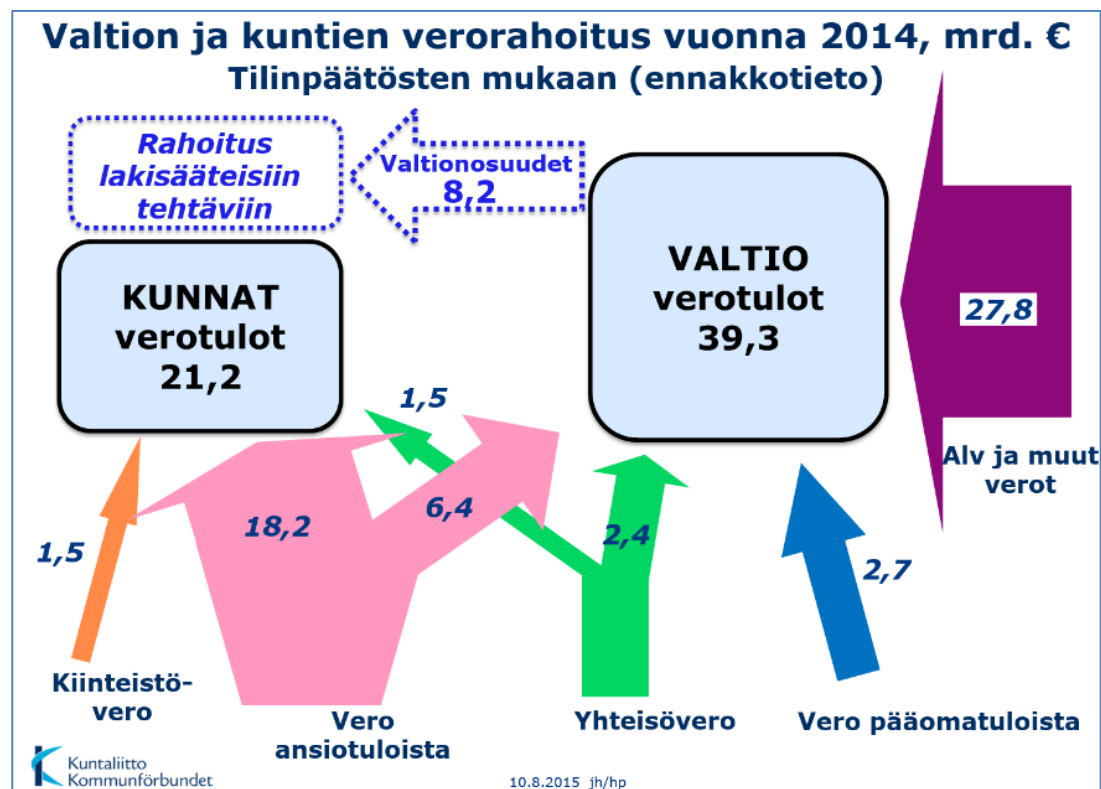
Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilitettävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosiakohtaisia.

Valtion talousarvioesityksen mukaan tuloverotukseen on vuodelle 2016 tulossa pääasiassa verotusta keventäviä muutoksia. Veroperustemuutosten vaikutukset on esitetty kompensoitavaksi kunnille valtionosuuksien lisänä.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentin, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Yhteisöverokertymään merkittävästi vaikuttavia lakimuutoksia ei ole tiedossa. Aiempien päätösten seurauksena kuntien jako-osuuden määräaikainen korotus (5 %) päättyy vuoden 2015 lopussa ja yhteisövero-osuus jää sen johdosta alhaisemmaksi.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta ehdotetaan lakimuutoksia vuosille 2016-2017. Lakia sovelletaan vuoden 2016 verotuksessa. Vuodelle 2016 kiinteistöverotukseen esitetään muutoksia vakituisten asuinrakennusten, voimalaitosten sekä rakentamattoman rakennusmaan veroprosenttien enimmäismäärän osalta. Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää korotettaisiin siten, että se voi olla enintään 1,00 prosenttiyksikköä kunnan määräämää vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää korkeampi nykyisen 0,6 prosenttiyksikön sijasta. Voimalaitosrakennuksen ja –rakennelman kiinteistöveroprosentin enimmäismäärä korotettaisiin 2,85 prosentista 3,10 prosenttiin. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin enimmäismäärä korotettaisiin 3,00 prosentista 4,00 prosenttiin, ja rakentamattoman rakennuspaikan määritelmää tarkistettaisiin muun muassa rakennuspaikkaa koskevien rakennuskieltojen osalta.

Vuodelle 2017 esitetään yleisen kiinteistöveroprosentin ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin vaihteluvälin ala- ja ylärajaa korotettaisiin. Yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli nousisi 0,80—1,55 prosentista 0,86—1,80 prosenttiin ja vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,37—0,80 prosentista 0,39—0,90 prosenttiin.

Valtionosuudet

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	3 426 129	3 262 000	3 554 692	3 550 000	3 550 000
<i>verotuloihin perustuva vos:n tasaus (sis. edell.)</i>		0	465 606	465 000	465 000
Muu opetus ja kulttuuri- toimen valtionosuus	-330 871	0	-215 002	-220 000	-220 000
Muut valtionosuudet	-284				
Verotulot yhteensä	3 094 974	3 262 000	3 339 690	3 330 000	3 330 000

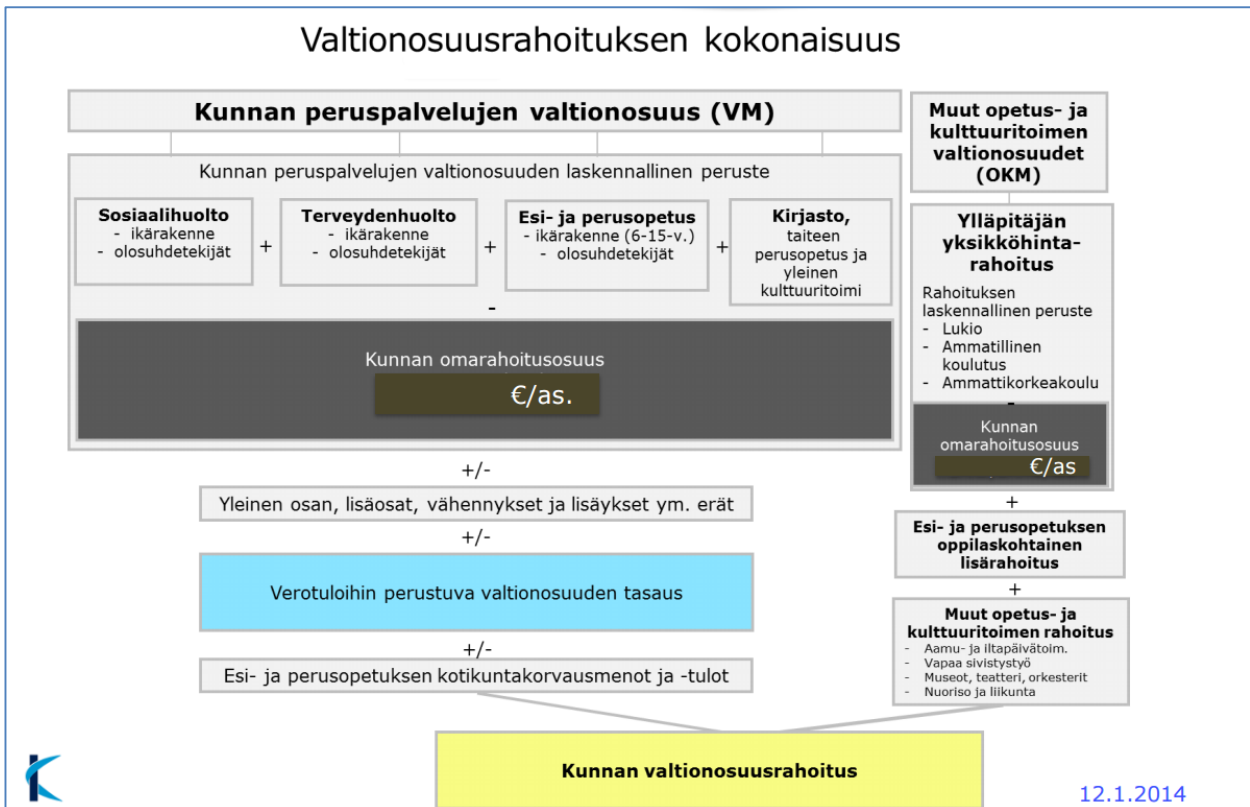
Hailuodon kunnan valtionosuudeksi vuodelle 2016 on arvioitu 3,34 milj. €:a. Valtionosuuksien arviointi on tehty Kuntaliiton ennako valtionosuuslaskelmaa apuna käyttäen. Arvioitu valtionosuuden kasvu talousarvioon 2015 nähden on -2,4 % (+77.000 €) ja kasvu tilinpäätökseen 2014 nähden on 7,9 %.

Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 3.350 €, joka on hieman korkeampi mitä tilinpäätöksessä 2014 (3.107 €). Kunnan tuloista 42,1 % muodostuu valtionosuudesta. Valtionosuudet vähenevät vuonna 2017, kun perustoimeentulotuen maksatus siirtyy kunnilta Kelan hoidettavaksi. Vähennyksen suuruutta ei pystytä tässä vaiheessa arvioimaan

Valtionosuusjärjestelmä

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasaamisen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

2016	Peruspalvelujen valtionosuus (VM)	Opetustoimen valtionosuus (OKM)
Valtionosuusprosentit, %	25,47	28,91
Kunnan omarahoitusosuudet, €/asukas	3 642,26	298

Vuosikate

Vuoden 2016 talousarviossa vuosikate on -205.500 €. Vuosikate heikkenee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna yli 126.000 €:a (159,7 %). Vuosikate asukasta kohden on -205 €/asukas. Talousarvion laadintaohjeen mukaisesti vuosikatteen tavoitteeksi oli asetettu +200.000 €.

Rahoitustulot ja -kulut

Rahoitustuottoihin on arvioitu erikoissijoitusrahastosta tuloutettavat korkotuotot 25.000 €. Korkokulujen nousu edellisestä tilinpäätöksestä johtuu nousseesta lainamäärästä. Lainamäärä on talousarviota laadittaessa yhteensä 1.961.240 €

Poistot

Investointikulut kirjataan kuluksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 §9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khal 30.3.2015 §51) mukaisesti. Poistot ovat 130.000 € pienemmän mitä edellisessä tilinpäätöksessä, mikä johtuu tilinpäätöksen 2014 suuresta kertapoistojen määrästä poistosuunnitelman muutoksen vuoksi. Poistojen määrässä on huomioitu keskeneräiset investoinnit myös suunnitelmavuosilla.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tappiollinen -609.090 €

Aikaisempien vuosien tilikauden ylijäämisistä tuloksista on tehty investointivaroja. Näillä investointivaroilla kunta on etukäteen kirjannut kuluksi tulevien investointien kuluja. Vuoden 2016 osalta poistoeron muutoksena voidaan tulouttaa 125 639 €.

Tilikauden tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden alijäämäksi arvioidaan muodostuvan -493 451 €.

9 Käyttötalousosa tulosalueittain

9.1 Hallintopalvelut

Toimintaympäristöanalyysi

Kunnan taloudessa on tiukka tilanne. Talousarvio vuodelle 2016 on rakennettu lähtökohdiltaan tiukaksi eikä siinä ole liikkumavaraa. Hallintopalveluiden tulosalueella tapahtuu muutoksia 1.1.2016 alkaen siten, että siivouspalvelut ja pajatoiminta siirtyvät perusturvapalveluiden tuottamaksi tai alaiseksi prosesseiksi.

Kuntalain muutoksesta johtuen voimassa oleva valtuustokausi jatkuu vaalien ajankohdan muutoksen vuoksi 30.6.2017 saakka. Lakimuutos edellyttää myös kuntien hallintasäännön uusimista ja yleisessä tietoverkossa tapahtuvan tiedotuksen lisäämistä ja kehittämistä.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Hallintopalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Hallintopalvelut tuottaa johtamis-, hallinto-, talous-, henkilöstö-, tietoverkko-, työllisyys-, elinkeino- ja kaavoituspalveluita. Hallintopalvelut vastaa myös kuntien yhteistoiminnan hallinnasta ja kunnan maa- ja metsätiloista sekä vastaa päätösten mukaisesti kuntakonsernin toimintaa ja koordinoi kunnan sidosryhmiä. Kaavoituspalvelut huolehtii strategisen päämäärän saaristolaisen asumisen ja ainutlaatuisen ympäristön mukaisesti asuntotuotantoa ja tavoitellun asukasluvun kasvua tukevan kaavallisen valmiuden. Elinkeinopalvelut vastaa kuntamarkkinoinnin tuottamisesta ja elinkeinopalveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä kunnassa.

Hallintopalveluiden tarkoituksena on tuottaa laadukkaita ja ajanmukaisia keskitettyjä palveluita palvelualueille sekä huolehtia kuntien yhteistoiminnassa tuotettujen palveluiden riittävydestä kunnassa. Kaavoituksen tarkoituksena on luoda konkreettiset edellytykset yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaiselle kehittämiselle eritasoisten kaavojen avulla. Kaavoitus on tärkeä ja tehokas kunnan tavoitteiden toteuttamisen konkreettinen työkalu oleellisena osana muuta kunnan strategiaa, toiminnan ja talouden suunnittelua. Elinkeinopalveluiden tarkoituksena on tuottaa tavoitettavaa ja kiinnostavaa markkinointiaineistoa kunnasta sekä huolehtia ja kehittää elinkeinojen vaatimien palveluiden saavutettavuudesta kunnassa.

Palvelualueen yleistavoite

Kunnan toiminnan ja talouden ohjaus sekä yhteensovittaminen kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

LT10-LT40 ml.sisäiset erät, €	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	283 950	412 529	118 530	212 640	74 930
Myyntituotot	201 287	341 620	58 850	31 250	11 250
Maksutuotot	141	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	48 718	66 274	54 430	53 430	53 430
Vuokratuotot	20 379	4 405	5 000	10 000	10 000
Muut toimintatuotot	13 425	230	250	117 960	250
Toimintakulut	-1 191 973	-1 485 956	-1 224 423	-1 238 052	-1 217 250
Henkilöstökulut yht.	-578 705	-558 878	-474 229	-464 195	-451 962
Palvelujen ostot	-532 840	-582 655	-630 523	-619 672	-610 871
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-206 136	-208 811	-26 710	-26 889	-27 121
Avustukset	-8 540	-10 000	-20 500	-20 500	-20 500
Vuokrat	144 606	-72 089	-50 491	-84 826	-84 826
Muut toimintakulut	-10 358	-53 523	-21 970	-21 970	-21 970
Toimintakate	-908 023	-1 073 427	-1 105 893	-1 025 412	-1 142 320
Suunn. mukaiset poistot	-61 607	0	-18 900	-3 325	-947
Tilikauden tulos	-969 976	-1 073 427	-1 124 793	-1 028 737	-1 143 267

Tulo- ja menolajikohtainen jaottelu on alustava tieto ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa

Kunnanvaltuusto

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-11 923	-19 262	-15 819	-22 921	-22 933
Toimintakate	-11 923	-19 262	-15 819	-22 921	-22 933

Sitovat tavoitteet

Hailuoto ei ole kriisikunta		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Tuloperustan ja palvelumaksujen tarkistaminen vuosittain kuntakonsernissa	0 €/asukas Veroprosentti on maakunnan keskitasoa.	Vuosikate euroa/asukas Vero %
Konsernin positiivinen vuosikate ja vahva tase	Talouden tasapainottamisohjelma on laadittu	Kertynyt ali-/ ylijäämä €/asukas
Hailuoto -konsernin velkaantuminen on hallittua	Talouden tasapainottamisohjelma on laadittu	Lainamäärä euroa/asukas pysyy alle kriisikuntakriteerin
Investoinneille riittävä oman pääoman rahoitusosuus	Talouden tasapainottamisohjelma on laadittu	Investointien tulorahoitus, % Pääomamenojen tulorahoitus, %
Omistajapolitiikka toteutuu kuntakonsernissa	Kunnan edustajat osallistuvat konserniyhtiöiden kokouksiin 100 %:sti	Toteutuminen
Sosiaali- ja terveystoimen netto kustannukset lähestyvät maakunnan keskiarvoa	Määritellään vertailukelpoisesti sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset	Sote nettomenot €/asukas

Asukasmäärä kasvaa hallitusti		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Väkiluku 1150	1000 asukasta	Vähintään 1,5 % /vuosi Muuttotase

Keskeiset toimenpiteet:

- Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen kuntakonsernille.
- Luottamushenkilöorganisaation määrittäminen tulevalle vaalikaudelle
- Hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosan päivittäminen kuntastrategian mukaiseksi
- Palveluprosessien tunnistamisen jatkaminen
- Remonttiryhmän perustaminen talouden tasapainotusohjelman laatimiseksi

Tarkastustoimi

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-14 601	-10 000	-10 000	-10 760	-10 760
Toimintakate	-14 601	-10 000	-10 000	-10 760	-10 760

Keskeiset toimenpiteet:

- Kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastusyhteisö.
- Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lautakunta valvoo, että talouden tarkastus suoritetaan tehokkaasti ja luotettavasti, ja varmistaa, että kunnan hallinto ja taloudenpito on laillista ja tuloksellista.

Vaalit

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	2 400	2 400		2 400	2 400
Toimintamenot	-1 800	-4 260		-2 400	-2 400
Toimintakate	600	-1 860		0	0

Keskeiset toimenpiteet:

- Tulosyksikön tehtävänä on vastata vaalien järjestämisestä.
- Ei vaaleja talousarviovuonna

Kunnanhallitus

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	4 857	5 250			
Toimintamenot	-140 636	-334 292	-319 562	-356 020	-356 458
Toimintakate	-135 779	-329 042	-319 562	-356 020	-356 458

*) Lukuihin lisätty kustannuspaikka Johtamispalvelut

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Laaja hyvinvointikertomus laaditaan valtuustokausittain.	Laaditaan hyvinvointikertomus	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Tietoverkkopohjainen haku ja ilmoittautuminen palveluihin toteutuu	Kotisivujen uudistaminen siten, että tietoverkkopohjaisten järjestelmien käyttöönotto ja saavutettavuus on hyvä.	Toteutuminen
Valokuitukaapeli	Tuetaan Halako Osk:aa valokuituverkon rakentumisessa	Toteutuminen
Ajanmukaiset tietojärjestelmät	Palvelin alustan uudistaminen	Toteutuminen

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Kokouksiin osallistumisen osallistumisprosentti paranee, sekä luottamushenkilöiden että viranhaltijoiden osalta Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyihin päätöksiin kasvaa Tehdään luottamushenkilöarviointi vuoden 2016 loppupuoliskolla Järjestetään yksi luottamushenkilökoulutus	Luottamushenkilöarviointi Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyjen päätösten määrään Luottamushenkilökoulutusten määrä
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintapa	Johtoryhmä kokoontuu vähintään joka toinen viikko	Luottamushenkilöarviointi Organisaatiouudistuksen toteutuminen Sote -uudistuksen toteutuminen

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Ajantasainen markkinointiaineisto	Kotisivut on uusittu asiakkaan näkökulmasta osaksi kunnan markkinointiaineistoa. Lehtimainoksissa on huomioitu koko kunnan näkyvyys.	Toteutuminen

Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Päätöksenteossa käytetään ennakkovaikutusten arviointia	Käytetään ennakkovaikutusten arviointia tarvittaessa	Ennakkovaikutusten arvioinnin käytönmäärä talousarvion mukaisesti

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen	Kansallismaiseman määrittäminen (strateginen yleiskaava)	Toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- Hailuodon kunta hankkii valokuituyhteydet omistamiinsa rakennuksiin sekä varauksena myytävälle rakennuspaikoille valokuituverkon rakentua kiinteistöjen läheisyyteen
- Järjestetään käyttöön otettujen tietojärjestelmien käytön koulutusta ja seuranta
- Osallistutaan UNESCO:n maailmanperintökohteen valmisteluun
- Osallistutaan aktiivisesti Oulun seudun kuntien yhteisiin kehittämishankkeisiin
- Uusitaan hallintosääntö
- Uudistetaan palkkiosääntö
- Tarkistetaan kuntastrategia loppuvuodesta 2016
- Järjestetään kesäksi väliaikaiset saniteettitilat Sunikarin, Sumpun ja Marjaniemen ranta-alueiden läheisyyteen

Hallintopalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	32 089	61 774	56 880	55 880	55 880
Toimintamenot	-660 639	-774 366	-724 631	-719 369	-698 117
Toimintakate	-628 550	-712 592	-667 751	-663 489	-642 237

*) Luvuista vähennetty kustannuspaikka Johtamispalvelut

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Organisaation kehittäminen asukkaiden omaehtoista toimintaa ja aktiiviseen elämäntapaan kannustavasta lähtökohdasta	Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveystietojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 %	Työllistämiprojektin selvittäminen Työllistämissetelin käyttöönotto	Työttömyysaste % Pitkäaikaistyöttömät % työttömistä Nuorisotyöttömät % Työmarkkinatuen määrä (€/vuosi) ns. sakkomaksu

Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kunta kannustaa asukkaiden koulutautumista ja työllistymistä	Myönnetään toisen asteen matka-avustuksia Hailuodossa asuville nuorille. Työllistetään nuoria kahden viikon kesätyöhön kuntaan, tai vaihtoehtoisesti tarjotaan kesätyöseteli hailuotolaiseen (kotipaikka) yritykseen työllistymiseen	Aktivointisuunnitelmien määrä Koulupudokkaiden määrä Nuorten kesätyöllistettyjen määrä

Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua	Kehityskeskustelut käydään 100 %:sti. Sairauspoissaolot ovat alle 15 kalenteripäivää/ vakituinen työntekijä. Henkilöstö osallistuu koulutuksiin koulutussuunnitelma mukaisesti. Työnmitoitusten jatkaminen tulosityksissä	Kehityskeskustelujen toteutuminen % Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot Keskimääräinen eläköitymisikä Täydennyskoulutuksien määrä/työntekijä

Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutus mahdollisuuksien lisäämiseksi		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Asukastilaisuudet ovat vakiintuneet	Pidetään kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille asukastilaisuus	Asukastilaisuuksien määrä/vuosi
Sähköinen palautejärjestelmä käytössä	Toteutetaan palautejärjestelmä asiakaspalautteille paperisena jokaiseen palvelua tarjoavaan kunnan toimipisteeseen. Palautteet käsitellään syksyllä 2016.	Toteutuminen
Kuntalaisaloitteet voidaan jättää sähköisesti ja niiden etenemistä voidaan seurata	Kuntalaisaloite.fi kanavaa käyttäen jätetään yksi aloite, joka johtaa positiiviseen päätökseen	Kuntalaisaloitteiden määrä

Riittävä tonttitarjonta (asuminen, yritykset)		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Raakamaan hankinta on suunniteltua	Alueet, joilta kunta ostaa maata raakamaaksi tai vaihtomaaksi, on määritelty. Raakamaalle on määritelty ennakko-hinta	Toteutuminen

Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi	Määritellään yritystontit ja kehitetään niiden markkinointia	Vapaiden yritystonttien/ toimi-paikkojen määrä

Keskeiset toimenpiteet:

- Keskitetyn hallintopalveluprosessin kehittäminen ja henkilöstö määrän sekä tehtävien määrittäminen
- Taloushallinnon prosessien tehostaminen ja raportointi käytäntöjen luominen

- Arkistonmuodostamissuunnitelman laatiminen
- Dynasty –asiahallintaohjelman hyödyntäminen kunnan asian hallinnassa
- Webropol ohjelmistohankinnan siirto vuodelle 2017 talouden tasapainottamistoimenpiteenä
- Sähköisen matkalaskuohjelman (M2) käyttöönotto 1.1.2016
- Työnvaativuudenarviointien ajantasaistaminen
- Henkilöstö ja koulutussuunnitelma laatiminen ja hyödyntäminen
- Työllisyyden edistäminen elinkeinoja aktivoimalla

Kaavoituspalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-36 267	-28 000	-50 000	-50 000	-50 000
Toimintakate	-36 267	-28 000	-50 000	-50 000	-50 000

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Asukkaiden hyvinvointi ja palvelujen saatavuus huomioidaan kaavoituksessa mm. palvelujen, asutuksen ja virkistysalueiden sijainnin määrittämisessä. Palvelut ovat lähellä uusia asuin alueita.	Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveystietojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Riittävä tonttitarjonta (asuminen, yritykset)		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kunnan maareservin tehokas hyödyntäminen tonteiksi	Kaikki myytäväksi asetettavat tontit ja rakennuspaikat ovat myytävänä. Myyntitiedot on helposti saatavissa. Myytyjä tontteja tai rakennuspaikkoja on kaksi kappaletta.	Tonttivaranto Tonttivaraukset ja myydyt tontit

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti	Strateginen yleiskaava on edennyt kaavoittajan aikataulun mukaan	Koko kunnan kattava yleiskaavan hyväksyminen Oikeusvaikutteisten kaavojen hyväksyminen
Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen	Kansallismaisemasta pidetään yleisötilaisuus, jonka yhteenvedo huomioidaan strategisessa yleiskaavassa.	Toteutuminen

Keskustaajama kehitty		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Taajamarakennetta on tiivistetty keskustaajaman osalta.	Strategisessa yleiskaavassa ratkaistaan kunnan keskustaajaman laajuus.	Oikeusvaikutteisten kaavojen hyväksyminen
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"		Asukastytyväisyys Keskustaajaman yritysten lukumäärä

Keskeiset toimenpiteet:

- Maapoliittisen ohjelman päivittäminen strategian mukaiseksi
- Koko kunnan strategisen yleiskaavan eteenpäin saattaminen kaavoittajan aikataulun mukaisesti tai nopeammin
- Keskenäisten kaavojen hyväksyttäväksi saattaminen strategisen yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti vuoden 2016 aikana

Elinkeinopalvelut**Tulosalueen sitovuus valtuustoon**

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	244 604	343 105	61 650	154 360	16 650
Toimintamenot	-326 107	-315 776	-104 411	-76 582	-76 582
Toimintakate	-81 503	27 329	-42 761	77 778	-59 932

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Huomioidaan viestinnässä mielikuvamarkkinointi, joka kannustaa aktiiviseen toimintaan ja luonnossa liikkumiseen	Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lue- mat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Keskustaajama kehitty		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"	Yrittäjätapaamiset ovat vakiintuneet Yrittäjien aktivointi (yrittäjien kuuleminen merkittävässä valmistelun asioissa)	Asukastytyväisyys Keskustaajaman yritysten lukumäärä

Elinkeinorakenne on monipuolinen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Työpaikkojen määrän kasvu on lisääntynyt nettolisäys 20	+ 1	Työpaikkojen muutos/ vuosi

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Työpaikkaomavaraisuus 80 %	58 %	Työpaikkaomavaraisuus %
Ajantasainen markkinointiaineisto	Kunnan verkkosivut on uusittu Facebookissa (FB) ja verkkosivuilla ajankohtaista sisältöä ja oikein kohdennettuja mainoksia Twitter ja Instagram aktiivisesti käytössä Ajankohtaisia julkaisuja FB:ssa tai kotisivulla viikoittain.	Toteutuminen

Ennakkoluuloton toiminta uusien elinkeinojen ja (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Elinkeinopalveluiden, hanketoiminnan ja markkinoinnin vakiintunut resursointi on toteutunut	Resursointi on määritelty	Hankkeiden lukumäärä Yrittäjä palaute joka toinen vuosi

Keskeiset toimenpiteet:

- Maatalouspalveluiden järjestäminen tarkastellaan uudelleen, kuitenkin taaten palvelu paikkakunnalla
- Elinkeino- ja markkinointipalveluiden kehittämisprojekti, jolla mm. määritellään henkilöstön tarve elinkeinopalveluille
- Viestintäsuunnitelman ja visuaalisen ilmeen laatiminen
- Kotisivujen uudistamisprojekti (uudet sivut käyttöön toukokuussa 2016)
- Siikamarkkinoiden järjestäminen 8.-9.10.2016
- Paperiesitteille ei ole varattu määrärahaa talouden tasapainottamistoimenpiteenä
- Metsänhoitotyöt metsäsuunnitelman mukaan (puunmyynnissä jäkälä alueilta huomioidaan päätös Kvalt 25.5.2015 § 112)

9.2 Perusturvapalvelut

Toimintaympäristöanalyysi

Talousarviovuonna 2016 ja suunnitelmakaudella 2017 -2018 jatketaan valtakunnallista sosiaali- ja terveystoimen uudistuksen valmistelua. Uudistus tuo merkittäviä muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin sekä asiakkaan valinnanvapauteen. Uudistus tarkoittaa myös merkittäviä muutoksia nykyiseen kuntapohjaiseen toimintamalliin. Hallituksen linjaamien SOTE- itsehallintoalueiden toiminta on alkamassa tämän hetken tiedon mukaan vuonna 2019. Valmistelutyöhön osallistutaan aktiivisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulee jäämään kunnan vastuulle. Toiminnan johtamisessa ja operatiivisessa toiminnassa luodaan tiiviimpiä yhteistyörakenteita ja toimintamalleja talousarviovuoden ja suunnitteluvuosien aikana. Hyvinvointiryhmän työ tulee korostumaan osana johtoryhmän työtä.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Perusturvapalvelut tarjoavat kuntalaisille lainsäädännön mukaiset sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Sosiaali- ja terveyspalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia, sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämän hallintaa elämän eri vaiheissa. Toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö ja valtakunnalliset linjaukset. Palveluissa painotetaan avohuollon palveluja, ennaltaehkäiseviä, hyvinvointia ja osallisuutta edistäviä palveluja. Perusturvapalvelut sisältävät rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia. Perusturvan hallinto ja perusturvalautakunta on omana kustannuspaikkana, jolloin varsinaiseen palvelutuotantoon kohdistuvat resurssit ja kustannukset ovat paremmin eriteltävissä. Kuntouttava työtoiminta on kokonaisuudessaan sosiaalipalveluissa ja omana kustannuspaikkana.

Vanhuspalvelut on omana muutettu omaksi palvelualueeksi, koska palvelujen tarve on merkittävästi kasvava lähivuosien aikana ja painopiste on kustannusten kasvun hillitsemisessä.

Omana ja uutena palvelualueena on kunnan ruoka- ja puhdistuspalvelut. Keskeisenä tarkoituksena on tuottaa ruoka- ja puhdistuspalveluita Hailuodon kunnan organisaatiolle. Tavoitteena vuonna 2016 on henkilöstön ammattiosaamisen vahvistaminen ravitsemuksen ja ympäristövastuullisen osalta. Ruoka- ja puhdistuspalvelujen tulee kyetä ketterästi vastaamaan tilanteisiin jos organisaatiossa tulee muutoksia, jotka vaikuttavat myös ruoka- ja puhdistuspalveluihin.

Palvelualueen yleistavoite

Perusturvapalvelujen tavoitteena on terve ja hyvinvoiva kuntalainen.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

LT50 ml.sisäiset erät, €	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	617 888	480 355	709 277	703 820	715 529
Myyntituotot	24 317	28 550	202 905	191 623	195 083
Maksutuotot	375 093	413 100	439 971	446 111	454 116
Tuet ja avustukset	95 458	31 505	51 151	51 292	51 475
Vuokratuotot	114 567	1 500			
Muut toimintatuotot	8 453	5 700	15 250	14 794	14 855
Toimintakulut	-4 740 542	-4 824 919	-5 119 710	-5 254 427	-5 301 264
Henkilöstökulut yht.	-1 962 539	-1 956 497	-2 160 576	-2 162 260	-2 161 059
Palvelujen ostot	-2 234 637	-2 301 245	-2 374 693	-2 408 840	-2 451 833
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-162 900	-158 230	-223 920	-227 067	-231 149
Avustukset	-217 172	-213 450	-218 818	-219 320	-219 971
Vuokrat	-161 630	-193 527	-139 803	-235 016	-235 266
Muut toimintakulut	-1 664	-1 970	-1 900	-1 924	-1 986
Toimintakate	-4 122 654	-4 344 564	-4 410 433	-4 550 607	-4 585 735
Suunn. mukaiset poistot	-12 454	-14 215	-14 674	-17 567	-19 687
Tilikauden tulos	-4 136 336	-4 358 779	-4 425 107	-4 568 174	-4 605 422

Tulo- ja menolajikohtainen jaottelu on alustava tieto ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa

Perusturvahallinto

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-162 011	-141 606	-75 991	-77 740	-76 624
Toimintakate	-162 011	-141 606	-75 991	-77 740	-76 624

*) Tulosyksikkö Perusturvan hallintopalvelut, TP2014 ja TA2015

Sitovat tavoitteet

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Luottamushenkilöarvioinnin tulos on hyvä ja sisältää kehittämisehdotuksia. Päätöksenteko on säädösten mukaista. Luottamushenkilöille järjestetään sisäistä/ulkoista koulutusta uudistuneesta lainsäädännöstä.	Luottamushenkilöarviointi Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyjen päätösten määrään Luottamushenkilökoulutusten määrä
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa	Johdon ja esimiesten yhteisiä verkostoitumis- ja koulutustilaisuuksia 4 vuodessa. Ruoka- ja puhdistuspalvelut toimivat kunnan tukipalveluna	Luottamushenkilöarviointi Organisaatiouudistuksen toteutuminen Sote -uudistuksen toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- Toteutetaan luottamushenkilökysely
- Seurataan oikaisuvaatimusten, muistutusten, kantelujen ja valitusten määrää
- Tukipalvelujen resurssien kohdentaminen mitoitusten mukaiseksi ja tuottavuuden lisääminen ruokapalveluissa
- Organisaatiouudistukseen liittyvät toimenpiteet tukevat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista ja poikkitoiminnallista hyvinvointityötä.
- Sote – valmisteluun osallistuminen

Sosiaalipalvelut**Tulosalueen sitovuus valtuustoon**

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	87 020	10 000	46 871	47 073	47 335
Toimintamenot	-281 351	-351 915	-511 035	-514 791	-518 089
Toimintakate	-194 331	-341 915	-464 164	-467 718	-470 754

Sosiaalipalvelujen tulosalueelle sisältyvät lainsäädännön mukaisia sosiaalisen turvallisuuden, osallisuutta vahvistavien ja hyvinvoinnin edistämisen tehtäviä ja palveluja. Sosiaalityö sisältää yleisen sosiaalityön, elatusturvan, kasvatus- ja perheneuvolan ja kuntouttavan työtoiminnan. Kuntouttavan työtoiminnan kustannuksia on ollut vuoden 2015 ajan hallintopalveluissa ja sosiaalitoimessa. Yleiseen sosiaalityöhön kuuluvat myös toimeentuloturva ja sosiaalityön päihdetyö. Vammaispalveluihin kuuluu avopalvelut sekä ostopalvelut. Kehitysvammahuollon ostopalvelut. Merkittävä muutos on vanhuspalveluiden muuttaminen omaksi palvelualueeksi.

*) Tulosyksiköt Sosiaalityö, Lastensuojelupalvelut, Vammaispalvelut, TP2014 ja TA2015

Ei sisällä työllisyyspalveluiden työpajatoimintaa

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Työllisyyttä edistävä monialainen palvelutoiminta tukee työllistymistä ja koulutusmahdollisuuksia sekä työkykyarviointeja Kuntouttavan työtoiminta on vakiintunut toimintamalli	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien	Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu toteutuu	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lastensuojelutoimien tarve vähenee	Lapsiperhetyöryhmä toimii säännöllisesti Lapset puheeksi työmenetelmää käytetään	Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 – 17 vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0 – 17 –vuotiaita vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 %	Uusien palvelumuotojen kehittämisen toteutuu osana seudullista työllisyyspalvelujen kehittämishanketta, johon Hailuoto kuuluu	Työttömyysaste % Pitkäaikaistyöttömät % työttömistä Nuorisotyöttömät % Työmarkkinatuen määrä (€/vuosi) ns. sakkomaksu
Kunta kannustaa asukkaiden koulutautumista ja työllistymistä	Aktivointisuunnitelmat tehdään moniammatillisessa yhteistyössä	Aktivointisuunnitelmien määrä Koulupudokkaiden määrä Nuorten kesätyöllistettyjen määrä

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lapsityöryhmä toimii suunnitelmallisesti. Lapset puheeksi toiminnan seuranta toteutuu Perhetyö on suunnitelmallista.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Keskeiset toimenpiteet:

- Sosiaalipalveluissa on huomioitu uuden sosiaalihuoltolain veloitteet ja hankitaan sosiaalihuollon yksilöohjelma.
- Sosiaalihuollon asiakaskirjalaki muuttui vuonna 2015 ja uudet kirjaamiskäytännöt otetaan käyttöön.
- Varaudutaan kansalliseen sosiaalihuollon asiakastietovarannon (Kansa) käyttöönottoon. Sosiaalihuollon valtakunnallinen tietojärjestelmäpalvelu ja määrämuotoinen kirjaaminen = Kansa –hanke.
- Sosiaalityöntekijän työaika nousee 100 %:n määräaikaisesti vuosiksi 2016 – 2017, jotta sähköinen sosiaalihuollon asiakasohjelman käyttöönotto turvataan sekä KanSa :n siirtyminen. (Vakinainen 81,76 %)
- Varaudutaan toimeentulotuen käsittelyn siirtymiseen Kelalle vuonna 2017.
- Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen ja resurssien turvaaminen.
- Ostopalveluissa psykologin palvelua ostetaan uutena noin puolen päivän resurssi joka toinen kuukausi
- Kehitetään kasvatus- ja perheneuvontaa poikkitoiminnallisessa lapsiperhetyöryhmässä, jonka toimintaa koordinoi psykologi.
- Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden ryhmätoiminta käynnistetään yhdessä ja seurakunnan kanssa.
- Pitkäaikaistyöttömien liikunnallinen ryhmätoiminta käynnistyy liikuntatoimen järjestämänä.

Vanhuspalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	286 522	197 105	168 704	156 805	159 440
Toimintamenot	-1 645 317	-1 528 947	-1 439 796	-1 501 927	-1 504 649
Toimintakate	-1 358 795	-1 331 842	-1 271 092	-1 345 122	-1 345 209

Vanhuspalveluihin sisältyvät kotihoito, kotihoidon tukipalvelut, päivätoiminta, palveluasuminen ja ostopalvelut.

*) Tulosyksiköt Kotihoito ja Vanhusten asumispalvelut, TP2014 ja TA2015

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Vanhuspalvelut tukevat kotona asumista. Kuntatiedotteessa on kohdennettuja terveysinfoja kolme vuoden aikana. Järjestetään kaksi ravitsemus- ja liikuntapainotteista hyvinvointitapahtumaa.	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivis. THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja tal.huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Edistetään valinnanvapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli	Selvitys palvelusetelin tarpeesta ja käytöstä omaishoidon vapaapäiviin sekä tehostettuun palveluasumiseen toteutuu.	Toteutuminen

Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kotihoito toteutuu ympärivuorokautisesti kotona asumisen tukemiseksi. Omaishoidon, kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen kriteerit tarkistetaan joka toinen vuosi. Kotona asumista tukeva päivä- ja viriketoiminta on säännöllistä ja monipuolista.	Tilapäistä ympärivuorokautista kotihoitoa tarjotaan tarpeen ja resursien mukaisesti. Kotihoidon kriteerit päivitetään. Päivä- ja viriketoiminta toteutuu kaksi kertaa viikossa.	Yli 75 -vuotiaista - 92 % asuu kotona - 14 % saa säännöllistä kotihoitoa - 7 % saa omaishoidon tukea - 7 % on tehostetun palveluasumisen piirissä - 1 % on pitkäaikaisessa hoidossa esim. terveyskeskuksen vuodeosastolla
Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.	Palaute on positiivinen	Toteutuminen

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Ikäihmisille on erilaisia mobiiliratkaisuja ja tunnistimia	Turvapuhelin- ja hälytínjärjestelmät	Toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- Vanhustyön suunnitelma valmistuu
- Kotihoidon kriteerit päivitetään.
- Kotihoidon, kotihoidon tukipalvelujen ja päivätoiminnan tarve ja resurssit mitoitetaan.
- Seniorineuvola toimii puoli päivää ajanvarauksella kerran viikossa, lukuun ottamatta kesäaikaa.
- Ennaltaehkäisevät terveystarkastukset 70- ja 75-vuotiaille sekä hyvinvointia tukevat kotikäynnit 80-vuotiaille.
- Ikäihmisten palveluopas julkaistaan tammikuussa 2016
- Oppisopimuskoulutuksella lähihoitajaksi on kaksi työntekijää palvelukoti Saarenkartanossa, määräaikaiset työsopimukset: Hoitoapulainen ajalla 17.11.2015 – 31.5.2017 ja tukipalvelutyöntekijä 31.10.2016 asti.
- Määräaikainen varahenkilöstö vuosina 2016 – 2018: 1. 50 % hoitaja (10 % kotihoito, 40 % päivätoiminta/tukipalvelu), 2. 70 % hoitaja palvelukoti Saarenkartano ja 3. 100 % hoitaja palvelukoti Saarenkartano. Yhteensä 2.2määräaikaista työntekijää. Määräaikainen lisäys 20 %.
- Vakinaisen hoitoapulaisen resurssi kohdistetaan kotihoitoon ja kotihoidon tukipalveluihin sekä tarvittaessa päivätoimintaan.
- Kotihoidon tukipalvelujen auto uusitaan. Nykyinen auto on oma, vaihdetaan leasing-vuokra autoksi.

Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämäntapa- ja elämäntilanteen mukaan) (elämäntapa- ja elämäntilanteen mukaan)	Lapsiperhetyöryhmä toimii säännöllisesti	Kouluterveyskyselyn tulokset Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lapset puheeksi työmenetelmää käytetään	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Keskeiset toimenpiteet:

- Terveydenhuollon eArkiston II –vaiheen muutoksia valmistellaan.
- eResepti uudistus
- Suun terveydenhuollon Kantaan siirtymistä valmistellaan vuodelle 2017
- Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset
- Elämäntapaohjauksen jatkaminen ja vahvistaminen
- Käypähoito – suositusten mukainen toiminta
- Neuvolassa avoliitossa asuvien on mahdollisuus tunnistaa isyys neuvola käyntien yhteydessä. (Lakimuutos 1.1.2016)
- Täydennyskoulutukset toteutuvat suunnitelman mukaisesti ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi.
- Lääkärin työaika nousee määräaikaaisesti 90 %:n ajalle 1.1.2016 – 31.12.2017. (Vakinainen 80 %).

Tukipalvelut**Tulosalueen sitovuus valtuustoon**

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	188 737	179 300	375 502	380 759	387 612
Toimintamenot	-265 624	-319 876	-449 142	-468 529	-470 717
Toimintakate	-76 887	-140 576	-73 640	-87 770	-83 105

*) Kustannuspaikka Peruskoulun keittiö ja tulosityksikkö Saarenkartanon keittiö, TP2014 ja TA2015
Henkilöstö- ja tarvikekustannukset hallintopalvelusta eivät sisälly lukuihin

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kansansairaudet vähenevät	Ruokahuollossa ateriapalvelut toteutetaan ravitsemussuositusten mukaisesti	Kansansairauksien indeksit, sairastavuusindeksit (KELA ja THL)

Keskeiset toimenpiteet:

- Ravitsemussuositukset ovat käytössä
- Asiakastytyväisyysskysely sisäisille asiakkaille ruoka- ja puhdistuspalveluista
- Tuotteiden hinnan määrittely

9.3 Sivistyspalvelut

Toimintaympäristöanalyysi

Hailuodon sivistyspalveluja järjestetään pienen kunnan saaristo-olosuhteissa, jotka tarjoavat sekä mahdollisuuksia että haasteita toiminnan järjestämiselle. Toisaalta luonto on lähellä, palvelujen infrastruktuuri on pääosin ajanmukaista ja yleiset elinolosuhteet ovat kaupunkioloihin verrattuna rauhalliset ja väljät. Eri palveluiden toimijoilla on organisaation pienuudesta johtuen mahdollista toimia välittömässä ja tiiviissä yhteistyössä. Toisaalta saaristo-olosuhteista seuraa rajalliset mahdollisuudet suurempien ympäristökuntien tarjoamien monipuolisempien harrastus- ja kulttuuripalvelujen sekä esi- ja perusopetuksen oppilashuollollisten palvelujen piiriin.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Hailuodon kunnan kuntastrategian 2025 mukaan Hailuoto tarjoaa laadukkaat julkiset ja yksityiset palvelut. Sivistyspalveluihin kuuluvat varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto, museo sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Palvelujen tarkoituksena on edistää kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, elämänhallintaa sekä tietojen ja taitojen karttumista. Varhaiskasvatuspalvelut ja perusopetus järjestetään voimassaolevan lainsäädännön perusteella ja huomioiden uudet opetussuunnitelmien perusteet. Perusopetuksen oppilashuollossa tehtävää yhteistyötä kehitetään edelleen perusturvanpalvelujen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut järjestetään pääosin kunnan omana palveluna.

Palvelualueen yleistavoite

Hailuodon sivistysosaston tärkeimmät painopistealueet talousarviovuonna ovat:

- 1 Uudistaa perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelma (uudistustyö tulee jatkumaan vuoteen 2019 saakka)
- 2 Tarkastella ja muokata päivähoiton toimintamutoja ja organisaatiota
- 3 Ottaa käyttöön lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma
- 4 Ottaa käyttöön OUTI-kirjastojärjestelmä

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

LT60 ml.sisäiset erät, €	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	98 613	90 300	52 100	48 400	48 400
Myyntituotot	8 689	20 800	4 500		
Maksutuotot	59 925	49 500	47 600	48 400	48 400
Tuet ja avustukset	8 445	20 000			
Vuokratuotot	3 555				
Muut toimintatuotot	17 999				
Toimintakulut	-1 386 013	-1 610 605	-1 548 122	-1 726 148	-1 728 252
Henkilöstökulut yht.	-953 392	-1 046 782	-992 730	-1 023 149	-1 023 149
Palvelujen ostot	-150 524	-198 460	-260 859	-264 741	-266 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-73 988	-84 080	-52 410	-53 700	-53 700
Avustukset	-50 039	-49 100	-46 500	-46 500	-46 500
Vuokrat	-155 731	-228 583	-192 223	-336 158	-336 158
Muut toimintakulut	-2 339	-3 600	-3 400	-1 900	-1 900
Toimintakate	-1 287 400	-1 520 305	-1 496 022	-1 677 748	-1 679 852
Suunn. mukaiset poistot	-21 387	-7 645	-2 699	-3 532	-5 131
Tilikauden tulos	-1 308 837	-1 527 950	-1 498 721	-1 681 280	-1 684 983

Tulo- ja menolajikohtainen jaottelu on alustava tieto ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa

Sivistyshallinto

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-182 467	-38 902	-25 784	-31 313	-31 313
Toimintakate	-182 467	-38 902	-25 784	-31 313	-31 313

TP2014:ssa kiinteistöjen vuokrat ovat kohdistuneet hallintoon

Sitovat tavoitteet

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Verkostoidutaan ympäristökuntien sivistysjohtajien kanssa ja hyödynnetään ympäristökuntien tietotaitoa sekä jaetaan omaa.	Luottamushenkilöarviointi Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyjen päätösten määrään Luottamushenkilökoulutusten määrä
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintapa	Yhteistyötä yli hallintokuntarajojen kehitetään.	Luottamushenkilöarviointi Organisaatiouudistuksen toteutuminen Sote -uudistuksen toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- osallistutaan alueellisiin ja valtakunnallisiin sivistystoimen yhteistyö – ja koulutusfoorumeihin

Perusopetus

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	12 103	5 000	4 500		
Toimintamenot	-584 358	-735 721	-821 606	-908 397	-910 134
Toimintakate	-572 255	-730 721	-817 106	-908 397	-910 134

*) Luvuista vähennetty kustannuspaikka Hailuodon peruskoulu
TP2014:ssa kiinteistöjen vuokrat ovat kohdistuneet hallintoon

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Järjestetään koulun arjessa liikunta- ja virkistytymismahdollisuuksia (liikunnalliset välitunnit, erilaiset juhlat ja tilaisuudet)	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämäntapaajattelu, ehkäisevä työ)	Tiivistetään yhteistyötä perusturva- palvelujen kanssa (kuraattori- ja koulupsykologipalvelujen jakaminen)	Kouluterveyskyselyn tulokset Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Kehitetään yhteistyötä kotien ja koulun välillä vanhempain- toimikunnan toiminnalla	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Keskeiset toimenpiteet:

- säännölliset tapaamiset oppilashuollon edustajien kanssa yli hallintokuntarajojen
- säännölliset vanhempain- toimikunnan tapaamiset

Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	11 280	26 500	4 600	5 400	5 400
Toimintamenot	-183 311	-317 466	-279 588	-341 273	-341 273
Toimintakate	-172 031	-290 966	-274 988	-335 873	-335 873

TP2014:ssa kiinteistöjen vuokrat ovat kohdistuneet hallintoon

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Kehitetään olemassa olevia liikunta- paikkoja monipuolistamalla niiden käyttömahdollisuuksia.	Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveystietojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Tuotetaan kuntalaisia innostavia liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja.	Luodaan mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiselle sen eri muodoissa.	Tilojen käyttöaste Tapahtumien määrä (Osallistujien määrä)
Kansansairaudet vähenevät	Kannustetaan kuntalaisia liikkumaan ja osallistumaan monipuolisesti	Kansansairauksien indeksit, sairastavuusindeksit (KELA ja THL)
Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät	Hailuodon kulttuuritarjontaan (mus- seo, kirjasto, kansalaisopisto, tapahtumat)	Kansansairauksien indeksit, sairastavuusindeksit (KELA ja THL)

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämänkaarajattelu, ehkäisevä työ)	Tehdään yhteistyötä LNPO-ohjelman puitteissa.	Kouluterveyskyselyn tulokset Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Tehdään yhteistyötä LNPO-ohjelman puitteissa.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä
Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.	Tehdään yhteistyötä LNPO-ohjelman puitteissa.	Toteutuminen

Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkailukohde		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Monipuoliset luontoreitit ja kulttuuritapahtumat	Hoidetaan ja kehitetään virkistysalueita ja selvitetään mahdollisuuksia uusiin kulttuuritapahtumiin.	Asukastyytyväisyys Matkailijoiden palautteet

Keskeiset toimenpiteet:

- selvitetään kuntoradan käytön monipuolistamismahdollisuudet (frisbeegolf-radan rakentaminen)
- osallistutaan resurssien puitteissa erilaisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen

Varhaiskasvatus

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	59 501	43 000	43 000	43 000	43 000
Toimintamenot	-378 439	-430 976	-421 144	-445 165	-445 532
Toimintakate	-318 938	-387 976	-378 144	-402 165	-402 532

TP2014:ssa kiinteistöjen vuokrat ovat kohdistuneet hallintoon

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Huolehditaan kattavista varhaiskasvatuspalvelujen tarjonnasta uuteen päivähoitorakennuskokonaisuuteen tukeutuen.	Terv. ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloud. huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveystietojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Edistetään valinnanvapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli	Tehdään monialaista yhteistyötä sosiaalipalvelujen ja peruskoulun kanssa perheiden tukemiseksi.	Toteutuminen
Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien	Tehdään monialaista yhteistyötä sosiaalipalvelujen ja peruskoulun kanssa perheiden tukemiseksi.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä		Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Keskeiset toimenpiteet:

- päivähoitotoiminnan organisoinnin kehittäminen
- säännölliset ja tarpeenmukaiset tapaamiset peruskoulun ja sosiaalipalvelujen toimijoiden kanssa

9.4 Tekniset palvelut

Toimintaympäristöanalyysi

Teknisten palveluiden tulosalueita ovat teknisten palveluiden hallinto, yhdyskuntapalvelut, rakennusvalvontapalvelut, kiinteistöpalvelut ja lämmöntuotantopalvelut.

Teknisten palveluiden hierarkiarakenne on muuttunut vuoden 2015 rakenteesta. Kokonaan uusina tulosalueina rakenteeseen on lisätty teknisten palveluiden hallinnon sekä lämmöntuotantopalvelun tulosalueet. Yhdyskuntapalveluiden tulosalueelta on poistettu yhdyskuntahallinnon tulosityksikkö. Teknisen lautakunnan ja teknisten palveluiden hallinnon kustannuspaikat on siirretty teknisten palveluiden hallintopalveluiden alle. Liikenneväylät, satamat sekä reitistöt ja taukotuvat on sijoitettu omille kustannuspaikoilleen yhdyskuntapalvelujen tulosityksikön alle. Lämpölaitos kustannuspaikkana on siirretty teknisten palveluiden tulosityksikön alta uuden lämmöntuotantopalvelun tulosalueelle kaukolämmön tulosityksikön alle.

Vanhat muuttuneet kustannuspaikat on säilytetty hierarkiarakenteessa mm. raportoinnin vuoksi. Vanhoille kustannuspaikoille ei ole kuitenkaan syötetty lukuja vuoden 2016 talousarvioon.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Vastuualueen tehtävinä on huolehtia

Teknisten palvelujen hallinnon tulosalueella

- teknisen lautakunnan viranomaistehtävistä
- koko palvelualueen hallintopalveluista

Yhdyskuntapalvelujen tulosalueella

- kaavoituksen valmistelusta
- liikenneväylistä (kunnan toimialaan kuuluvat asiat)
- satamista ja lentopaikasta
- rakentamisvelvoitteiden seurannasta
- retkeilyreiteistä

Rakennusvalvontapalvelujen tulosalueella

- rakennustoiminnan valvonnasta ja ohjauksesta
- rakennuslupien myöntämisestä
- viranomaiskatselmusten suorittamisesta
- kiinteistörekisterin ylläpidosta

Kiinteistöpalvelujen tulosalueella

- kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta
- asuntojen ja huoneistojen vuokrauksesta ja vuokrasopimusten laatimisesta
- markkinointiasioista (asuminen, rakennuspaikat)
- käyttäjäpalveluista
- jätehuollosta
- osoiterekisterin ylläpidosta
- avainrekisterin ylläpidosta
- kunnan omien rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä (jos toteutus omana työnä)
- rakentamiseen ja alueiden hoitoon liittyvien hankintojen valmistelusta ja kilpailutuksesta

Lämmöntuotantopalvelujen tulosalueella

- lämpölaitoksen hoito
- kaukolämpölinjaston hoito
- hakerangan hankinta ja haketus

Palvelualueen yleistavoite

Teknisten palveluiden tärkeimpinä yleistavoitteina on käytettävissä olevien resurssien puitteissa huolehtia mahdollisimman huolellisesti ja kustannustehokkaasti kaavoituksen valmistelusta, rakennusvalvonnan ja sen eri palveluiden joustavasta toiminnasta, kunnan kiinteistöjen ja eri vastuualueiden taloudellisesti järkevästä ja määrätietoisesta hoidosta ja huollosta sekä tilojen vuokrauksesta.

Teknisen lautakunnan tavoitteena on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja palveluja eri osa-alueilla siten, että eri tulosalueiden alaiset tehtävät ja toimenpiteet voidaan hoitaa omana työnä tai paikallisin ostopalveluin mahdollisimman laaja-alaisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Tekninen lautakunta pyrkii osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksesta että rakennuslupa-, poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisuista päätettäessä.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

LT70 ml.sisäiset erät, €	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	695 707	1 122 245	1 047 242	1 369 756	1 371 524
Myyntituotot	115 935	98 500	133 000	148 500	148 500
Maksutuotot	12 000	20 200	21 000	21 000	23 000
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot	537 821	1 003 545	893 242	1 200 256	1 200 024
Muut toimintatuotot	29 951		133 000		
Toimintakulut	-824 389	-884 083	-930 417	-913 012	-915 012
Henkilöstökulut yht.	-211 890	-223 833	-230 154	-220 412	-220 412
Palvelujen ostot	-224 481	-273 350	-302 000	-260 600	-260 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-376 896	-369 500	-390 563	-424 100	-426 100
Avustukset	-4 311	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Vuokrat	-5 475	-7 800			
Muut toimintakulut	-1 336	-5 600	-3 700	-3 900	-3 900
Toimintakate	-128 682	238 162	116 825	456 744	456 512
Suunn. mukaiset poistot	-436 808	-403 150	-366 184	-357 387	-346 734
Tilikauden tulos	-566 199	-164 988	-249 359	99 357	109 778

Tulo- ja menolajikohtainen jaottelu on alustava tieto ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa

Teknisten palveluiden hallinto

Tulosalueella on tulosyksikkönä teknisten palveluiden hallintopalvelut, jonka alla on kustannuspaikkoina tekninen lautakunta sekä teknisten palveluiden hallinto. Teknisten palveluiden hallinnon tulosalue sisältää kaiken sen johtamisen, joka liittyy muiden kuin rakennusvalvontapalveluiden tulosalueen tehtäväkokonaisuuksiin.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidosta ja hoidosta siten kuin niistä säädetään (MRA 4§).

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-13 298	-16 073	-97 344	-70 225	-70 225
Toimintakate	-13 298	-16 073	-97 344	-70 225	-70 225

*) Kustannuspaikat Tekninen lautakunta ja Yhdyskuntahallinto
palkkojen jakautumisessa tulosalueiden osalla muutoksia

Sitovat tavoitteet

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti	Yleiskaavan ja käynnissä olevien osayleiskaavojen hyväksyminen.	Koko kunnan kattava yleiskaavan hyväksyminen Oikeusvaikutteisten kaavojen hyväksyminen
Kansallismaisemastatuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen.	Huomioidaan tavoitteet käynnissä olevissa kaavahankkeissa.	Toteutuminen.
Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Taajamarakennetta on tiivistetty keskustaajaman osalta.	Tiivistetään olemassa olevaa rakennuskantaa eritasoisten kaavahankkeiden avulla.	Oikeusvaikutteisten kaavojen hyväksyminen.
Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua.	Tutkitaan työtehtävien mitoitus. Osallistutaan tarpeellisiin koulutuksiin resurssien mukaan. Aloitetaan palvelualueen kuukausipalaverit.	Kehityskeskustelujen toteutuminen %. Työhyvinvointikysely. Sairauspoissaolot. Keskimääräinen eläköitymisikä. Täydennyskoulutuksien määrä/työntekijä.
Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi.	Huomioidaan tavoitteet käynnissä olevissa kaavahankkeissa.	Vapaiden yritystonttien/ toimipaikkojen määrä.
Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Vahvistetaan ja kehitetään teknisiä palveluita itsenäiseen toimintaan myös jatkossa. Osallistutaan seutuyhteistyöhön resurssien mukaan.	Luottamushenkilöarviointi Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyjen päätösten määrään Luottamushenkilökoulutusten määrä
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintapa	Korostetaan kaikkien palvelusektoreiden työntekijöille oma-aloitteisuuden ja taloudellisuuden tärkeyttä mm. kiinteistöjen käytössä.	Luottamushenkilöarviointi Organisaatiouudistuksen toteutuminen Sote -uudistuksen toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- käynnissä olevien osayleiskaavojen saattaminen kunnanhallitukselle ja –valtuustolle päätettäväksi ja hyväksyttäväksi
- valmistellaan koko saaren kattava strateginen yleiskaava kunnanhallitukselle ja –valtuustolle päätettäväksi ja hyväksyttäväksi
- valmistellaan maapoliittisen ohjelman päivitys kuntastrategian ja valitun kaavoitusperiaatteen pohjalta
- selvitetään työntekijöiden työnkuvat ja työn vaativuuden määrittelyt
- selvitetään työntekijöiden tehtävien mitoitus ostopalveluna.

Muutokset edelliseen talousarvioon:

Uusi teknisten palveluiden tulosalue, joka sisältää teknisen lautakunnan kulut. Lisäksi teknisen johtajan ja toimistosihteerin sekä harjoittelijan palkkakustannuksista suurin osa kohdistetaan teknisten palveluiden hallinnon tulosalueelle. Tulosalueen menoihin on vuodelle 2016 varattu määrärahat sisäisen vuokran määrittämiselle sekä teknisten palveluiden mitoitukselle (yht. 25.000,00 e).

Yhdyskuntapalvelut

Yhdyskuntapalvelujen tulosalueella on yhdyskuntapalveluiden tulosityksikkö, ja sen alla liikenneväylien, satamien sekä reitistöjen ja taukotupien kustannuspaikat.

Kunta vastaa toistaiseksi niiden yksityisteiden talvikunnossapidosta, joiden varressa on vakituista asutusta. Satamista huolletaan ja hoidetaan valtuuston päätösten mukaisesti ainoastaan Marjaniemen ja Huikun satamia. Mikäli muita satamiin päätetään kunnostaa, tulee resursseista päättää tapauskohtaisesti kunnanhallituksessa ja tarvittaessa kunnanvaltuustossa.

Reitistöjen hoito on kilpailutettu vuosittain. Hoidosta ja huollosta on laadittu huoltosopimus toimijan kanssa.

Tulosalueen menoihin on vuodelle 2016 varattu määräraha yksityisteiden tieyksiköintiä varten (30.000,00 e).

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	2 476	2 700	3 000	3 000	3 000
Toimintamenot	-85 958	-94 700	-126 100	-96 200	-96 200
Toimintakate	-83 482	-92 000	-123 100	-93 200	-93 200

*) Luvuista vähennetty kustannuspaikat Tekninen lautakunta ja Yhdyskuntahallinto palkkojen jakautumisessa tulosalueiden osalla muutoksia

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa. Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan. Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.	Yksityisteiden kunnossapidon tason parantaminen tiekuntia ja –osakaita aktivoimalla.. Osallistutaan yhtenä palvelualueena liikenneturvallisuussuunnitelman päivitykseen resurssien mukaan. Huikun ja Marjaniemen satamien hoitotason säilyttäminen.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit. Tiekuntien aktivointi ja tieyksiköintiä toteutuminen. Liikenneturvallisuussuunnitelma on päivitetty. Turvallinen käyttö mahdollista, satamamaksut.

Liikenneturvallisuus on parantunut	Aktivoidaan tienpitäjää kevyen liikenteen väylien suunnitelmien laatimiseksi ja päivittämiseksi.	Pyörätien toteutuminen. Hyvinvointikertomuksen mittaristo.
Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkailukohde		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Monipuoliset luontoreitit.	Säilytetään olemassa olevien reitistöjen ja taukotupien hoitotaso nykyisellä tasolla.	Asukastyytyväisyys. Matkailijoiden palautteet.
Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua.	Tutkitaan työtehtävien mitoitus.	Kehityskeskustelujen toteutuminen %. Työhyvinvointikysely. Sairauspoissaolot. Keskimääräinen eläköitymisikä. Täydennyskoulutuksien määrä/työntekijä.
Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lisätään yhteistyötä sivistyspalveluiden kanssa lasten kehitysympäristöjen säilyttämisessä ja uusien luomisessa.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä.
Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Viihtyvyys ja siisteys ovat parantuneet	Maisematöiden toteutus rakennuskaava-alueella.	Asukastyytyväisyys.
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"	Osallistutaan yhtenä palvelualueena kunnan keskustaajaman kehittämisen suunnitteluun.	Asukastyytyväisyys. Keskustaajaman yritysten lukumäärä.

Keskeiset toimenpiteet:

- avustaa ja ohjeistaa tiekuntia yksityisteiden hoidossa
- organisoida yksityisteiden tieyksiköinti ostopalveluna vuoden 2016 aikana
- organisoida yksityisteiden ja kaavateiden talviajan kunnossapito kohtuullisella tasolla talvikauteen 2017-2018 saakka
- huoltaa ja kunnossapitää kunnan hoitovastuulla olevia Huikun ja Marjaniemen satamia siten, että satamien ja niiden rakenteiden käyttö on turvallista ja vaivatonta
- ohjata luonnossa liikkuvia matkailijoita käyttämään opastettuja reittejä huoltamalla ja ylläpitämällä reitistöjä
- rakennetaan Ulkokarvoon uusi taukotupa tuhoutuneen tilalle
- selvitetään työntekijöiden työnkuvat ja työn vaativuuden määrittelyt
- selvitetään työntekijöiden tehtävien mitoitus ostopalveluna
- osallistutaan yhtenä palvelualueena liikenneturvallisuussuunnitelman päivitykseen
- korostetaan tienpitäjälle seudullisesti tärkeän läpi saaren kattavan kevyen liikenteen väylän tarpeellisuutta koko Hailuodon liikenneturvallisuudelle.

Muutokset edelliseen talousarvioon:

Tulosalueesta on irrotettu tekninen lautakunta sekä yhdyskuntahallinto, jotka on siirretty teknisten palveluiden hallinnon tulosalueelle.

Rakennusvalvontapalvelut

Kunnan rakennusvalvontaviranomainen on tekninen lautakunta. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidosta ja hoidosta siten kuin niistä säädetään (MRA 4 §). Kunnalla tulee olla käytettävissään tehtäviin riittävät voimavarat ja asiantuntemus (MRL 20 §).

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin, jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus (MRL 21 §). Hailuodossa tekninen lautakunta on huolehtinut rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä. Rakennusvalvontapalvelujen tulosalueella rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta on vastannut osaltaan tekninen johtaja. Myös lupa-asoiden ratkaisuvallasta on poikkeamispäätöksiä lukuun ottamatta delegoitu tekniselle johtajalle. Tekninen johtaja on pitänyt pöytäkirjaa ratkaisemistaan lupa-asioista ja tuonut ne lautakunnalle tiedoksi. Vuodesta 2010 alkaen lupapäätökset ovat olleet nähtävillä myös kunnan kotisivuilla. Päätöstietoja on kotisivuilla päivitetty viikoittain.

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	13 330	19 200	22 200	16 500	18 500
Toimintamenot	-45 030	-59 741	-58 156	-53 645	-53 645
Toimintakate	-31 700	-40 541	-35 956	-37 145	-35 145

Sitovat tavoitteet

Riittävä tonttitarjonta (asuminen, yritykset)		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kunnan maareservin tehokas hyödyntäminen tonteiksi	Selvitetään kunnan omistamista maa-alueista rakentamiseen soveltuvat rakennuspaikat.	Tonttivaranto Tonttivaraukset ja myydyt tontit
Raakamaan hankinta on suunniteltua	Jatketaan kaavakonsultointia ja poimitaan kunnanhallitukselle ne myynnissä olevat yksityisten kiinteistöt, joita kunta voisi omistajana hyödyntää maankäytön suunnittelulla.	Toteutuminen
Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Kansallismaisema-statusen ja vanhan rakennuskannan säilyminen.	Huomioidaan edelleen lupaprosesseissa.	Toteutuminen.
Maankäyttö on määritelty kaavotuksella yksityiskohtaisesti.	Rakennustietojen, lupaprosessien ja ohjauksen kehittäminen sähköisten rajapinta-palveluiden avulla. Osallistutaan kaavahankkeisiin aktiivisesti.	Toteutuminen. Toteutuminen.
Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Taajamarakennetta on tiivistetty keskustaajaman osalta.	Korostetaan rakennuspaikkojen sijainnin merkitystä palveluiden sijaintiin nähden.	Oikeusvaikutteisten kaavojen hyväksyminen, toteutuneet rakennusluvut keskustaajamassa.

Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua.	Tutkitaan työtehtävien mitoitus.	Kehityskeskustelujen toteutuminen % Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot Keskimääräinen eläköitymisikä Täydennyskoulutuksien määrä/työntekijä

Keskeiset toimenpiteet:

- osallistutaan seudullisten työryhmien toimintaan yhteistyövaihtoehtojen tutkimisessa
- siirrytään käyttämään VRK:n ylläpitorajapintaa pysyvän rakennustunnuksen käyttöönoton varmistamiseksi
- ollaan mukana kunnan kehittämishankkeissa resurssien mukaan
- selvitetään kunnan nykyisestä maaomaisuudesta potentiaaliset rakennuspaikat myyntiin asetettavaksi
- selvitetään työntekijöiden työnkuvat ja työn vaativuuden määrittelyt
- selvitetään työntekijöiden tehtävien mitoitus ostopalveluna
- turvataan kunnallinen toimivalta sekä kaavoitusasioissa että rakennuslupa-, suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemuksista päätettäessä

Muutokset edelliseen talousarvioon:

Ei muutoksia edellisen talousarvion rakenteisiin.

Kiinteistöpalvelut

Kunnalla on Perämeren tutkimusaseman kiinteistöt ja taukotuvat mukaan lukien yhteensä 68 rakennusta, joissa 74 vuokrattavaa asuinhuoneistoa ja 11 liikehuoneistoa. Rakennusten kerrosala on yhteensä 13804 k-m², huoneistoala yhteensä 12162 ht-m² ja tilavuus 48860 m³. Vuokrattavien asuinhuoneistojen pinta-ala on yhteensä 3439 ht-m². Kirjanpidon mukaan kunnan omistamien kiinteistöjen tasearvo 31.12.2014 oli 7.188.619,34 €.

Kiinteistöjen käyttöön liittyvät huolto- ja hoitotehtävät (lämmitys, sähkö, ilmanvaihto, käyttövesi) kuuluvat automaattisesti teknisen toimen vastuulle. Kaikki kiinteistöihin liittyvät ongelmatilanteet pyritään hoitamaan ensisijaisesti teknisen toimen omana työnä siten, että esim. mahdolliset katkokset jäisivät lyhyiksi eivätkä aiheuttaisi kohtuutonta haittaa kuntalaisille/työntekijöille.

Kiinteistöissä tapahtuvaa toimintaa (terveydenhoito, koulupalvelut, keittiöpalvelut, ATK-tuki, yms.) tukevien laitteiden ja koneiden huollosta ja hoidosta vastaa kunkin osaston osastopäällikkö.

Hailuodon kunnassa ollaan vuoden 2016 aikana siirtymässä sisäisen vuokran käyttöön. Kaikki kiinteistöpalvelujen käyttöön ja kunnossapitoon liittyvät kulut kirjataan siihen saakka teknisten palveluiden menoiksi tilitarkkuudella kustannuspaikoittain ja kohteittain. Kiinteistöpalvelujen palkkakustannukset jaetaan kustannuspaikoille sekä työaikaseurantaan pohjautuen että menojen suhteen arvioituna. Näistä tekijöistä koostuvaa ylläpitovuokraa peritään kuukausittain palvelualueilta sisäisinä laskuina varsinaisen sisäisen vuokran käyttöönottoon saakka. Sisäisen vuokran käyttöönotolla pyritään mm. optimaaliseen tilojen käyttöasteeseen.

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	537 320	1 002 345	899 542	1 214 256	1 214 024
Toimintamenot	-537 520	-613 974	-507 152	-541 873	-543 873
Toimintakate	-200	388 371	392 390	672 383	670 151

*) Luvuista on vähennetty kustannuspaikan Lämpölaitos luvut palkkojen jakautumisessa tulosalueiden osalla muutoksia

Sitovat tavoitteet

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisäämiseen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Edullinen vuokra-asuminen.	Tarkistetaan ja päivitetään seudun kuntien vuokrataso suhteessa kunnan perimiin vuokriin.	Vuokra-asuntojen kokonaisneliöhinta asukkaalle.
Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua.	Tutkitaan työtehtävien mitoitukset.	Kehityskeskustelujen toteutuminen %. Työhyvinvointikysely. Sairauspoissaolot. Keskimääräinen eläköitymisikä. Täydennyskoulutuksien määrä/työntekijä.
Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Osallistutaan yhtenä palvelualueena hyvinvointia edistäviin tapahtumiin. Tuetaan resurssien mukaan ikäihmisten kotona asumista.	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat. Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde. Koulutustaso. Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä. Hyvinvointitapahtumien määrä.
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.	Osallistutaan yhtenä palvelualueena mahdollisiin esteettömyyshankkeisiin.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lisätään yhteistyötä sivistyspalveluiden kanssa lasten kehitysympäristöjen säilyttämisessä ja uusien luomisessa.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä
Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Edullinen vuokra-asuminen	Tarkistetaan ja päivitetään seudun kuntien vuokrataso suhteessa kunnan perimiin vuokriin.	Vuokra-asuntojen kokonaisneliöhinta asukkaalle
Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi	Investoidaan tarvittaessa erillispää-töksillä toimitilarakentamiseen.	Vapaiden yritystonttien/ toimi-paikojen määrä

Keskeiset toimenpiteet:

- määritetään sisäiset vuokrat kunnan kiinteistöille/rakennuksille
- määritetään kunnan kiinteistöjen/rakennusten tekniset arvot ja korjausvelka
- luovutaan kunnan toiminnan kannalta ylimääräisistä kiinteistöistä
- pyritään pitämään vuokra-asuntojen käyttöaste mahdollisimman korkeana ja vuokrataso seudullisesti kohtuullisena

- otetaan käyttöön sähköiset huoltokirjat
- markkinoidaan kunnan rakennuspaikkoja siten, että kuntastrategian mukaiset tavoitteet täyttyvät
- huolehditaan koko teknisten palveluiden henkilöstön hyvinvoinnista, jaksamisesta ja kouluttautumisesta resurssien mukaan
- selvitetään työntekijöiden työnkuvat ja työn vaativuuden määrittelyt
- selvitetään työntekijöiden tehtävien mitoitus ostopalveluna.

Muutokset edelliseen talousarvioon:

Lämpölaitoksen kustannuspaikka on poistettu, ja lämmöntuotantopalveluille on muodostettu uusi tulosalue. Mäntyvilikki II:n osakkeet myyty.

Kunta siirtyy käyttämään sisäistä vuokraa keväällä 2016. Rakennusten teknisten arvojen, korjausvelan ja sisäisten vuokrien määrityksen tekee ulkopuolinen konsultti.

Sisäisen vuokran käyttöönottoon saakka palvelualueilta peritään ylläpitovuokra entisen käytännön mukaisesti. Ylläpitovuokra muodostuu rakennusten kiinteistä kustannuksista, kiinteistöpalveluiden palkkakustannuksista sekä poistoista. Mm. asuntojen vuokratulot sekä tilojen käyttömaksut pienentävät ylläpitovuokraa. Ylläpitovuokra laskutetaan kuukausittain.

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp – 2013	Tp – 2014	Ta – 2015	Ta - 2016
Yleinen kiinteistökustannus €/ht-m ² /kk	4,89 (kem2)	4,69	4,41	4,43
Vuokra-asunnot kiinteistökustannus €/ht-m ² /kk	2,83 (kem2)	2,85	3,34	2,89
Vuokrahuoneistojen määrä	76	76	76	74
Vuokrahuoneistojen käyttöaste-%	90,3	85,3	85,5	90,2
Henkilöstön lkm (htv)	4,6	4,6	4,6	4,6
Vuokrahuoneistojen pinta-alat ht-m2	3 581	3 581	3 581	3 439

Käyttöasteprosentti on määritetty 17.11.2015 lasketun tilanteen mukaan.

Ylläpitovuokrat

	TP2014	TA2015	TA2016/yht.	TA2016/kk
Hallintopalvelut	-1.126,98	21.885	45 591	3 799,25
Perusturvapalvelut	152.983,85	186.777	109 841	9 153,42
Sivistyspalvelut	145.935,33	227.483	207 447	17 287,25
Yhteensä	297.792,20	436.145	362 879	30 239,92

Vuokrat sisältävät rakennusten menot ja tulot nettona palkkakustannuksineen. Niihin sisältyvät myös rakennusten poistot. Negatiivinen etumerkki tarkoittaa tuloa palvelualueelle, positiivinen vastaavasti menoja.

Lämmöntuotantopalvelu

Kunta on 29.11.2013 hankkinut omistukseensa lämpölaitoksen ja –verkon. Lämpöenergian toimittamisesta vastaa toistaiseksi Hailuodon kunnan tekniset palvelut. Lämpöä toimitetaan kunnan omien kiinteistöjen lisäksi seurakunnalle, kuivuriosuuskunnalle ja yhdelle yksityiselle kotitaloudelle. Lämmön-toimituksista on tehty lämmön-toimitussopimukset.

Lämpölaitoksen hoito ostetaan toistaiseksi alihankintana yksityiseltä yrittäjältä. Hoito- ja huoltotehtävät on määritetty biolämpölaitoksen hoitosopimuksessa.

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2014 *)	TA2015 +muutos *)	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toimintatuotot	142 581	98 000	122 500	136 000	136 000
Toimintamenot	-142 583	-99 595	-141 665	-151 069	-151 069
Toimintakate	-2	-1 595	-19 165	-15 069	-15 069

*) Kustannuspaikka Lämpölaitos, TP2014 ja TA2015

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.	Lämpölaitos on saneerattu turvaliseksi ja toimivaksi yksiköksi.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden		
Tavoite 2025	Tavoite 2016	Mittari/ arviointi
Edullinen vuokra-asuminen	Pidetään kaukolämmön hinta kilpailukyisenä.	Vuokra-asuntojen kokonaisneliöhinta asukkaalle

Keskeiset toimenpiteet:

- hankkia haketta ja tuottaa lämpöenergiaa taloudellisesti, tehokkaasti ja häiriöttömästi kunnan omiin ja lämpösopimusten piirissä oleviin ulkopuolisiin kiinteistöihin
- laaditaan hakkeen toimitussopimus vuosille 2016-2017
- lämpölaitos tulee yhtiöittää omaksi yksikökseen tai osaksi Hailuodon Vesihuolto Oy:tä

Muutokset edelliseen talousarvioon:

Uusi tulosalue.

Investointi- ja rahoitusosa

10 Investoinnit

INVESTOINNIT €	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUS- ARVIO 2016	TS2017	TS2018
INVESTOINTITULOT					
Maa- ja vesialueet	0	0	20 000	15 000	25 000
Rakennukset	0	0	199 452	0	0
Paloaseman laaj. ja k-talon vesikaton korj			181 452		
Taukotuvan uudisrakentaminen			18 000		
INVESTOINTIMENOT					
Aineettomat hyödykkeet	-32 540	-57 375	-50 000	-35 000	0
Terveystietojärj. uudistaminen	-32 540	-57 375	-35 000	-35 000	
Sosiaalitoimen yksilöohjelma			-15 000		
Maa- ja vesialueet	0	0	-65 000	-55 000	-51 000
Maa-alueet			-50 000	-50 000	-50 000
Kiinteistöjen liittäminen v.kuituverkkoon			-15 000	-5 000	-1 000
Rakennukset	-479 071	-510 600	-859 400	-94 000	-681 000
Paloaseman laaj. ja k-talon vesikaton korj		-333 600	-778 400	-2 000	-2 000
Lämpölaitoksen hankinta ja saneeraus	-63 506	-65 000	-1 000	-1 000	
Päiväkodin laajennus	-385 961	-36 000	-2 000	-2 000	
Majakan korjaus	-29 604	-1 000	-1 000		
Kirjaston vesikaton korjaus		-30 000	-1 000	-1 000	
Liikuntahallin julkisivujen saneeraus		-45 000	-1 000	-1 000	
Liikuntahallin vesikaton korjaus			-25 000	-1 000	-1 000
Ojaviikkin asuintien saneeraus inva-as.			-15 000	-15 000	-15 000
Saarenkartanon muutostyöt/ saneeraus			-15 000	-40 000	-2 000
Taukotuvan uudisrakentaminen			-20 000	-1 000	-1 000
Saarenkartanon laajennus					-20 000
K-viraston perustaminen/ uudisrakennus				-30 000	-600 000
Kalahallin julkisivujen saneeraus					-40 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-71 573	-111 000	-22 000	-51 000	-51 000
Huikun sataman kunnostus	-71 573	-1 000	-1 000		
Marjaniemen sataman kunnostus		-110 000	-1 000	-1 000	
Sunikarin sataman korjaus			-20 000		
Liikunta-alueiden saneeraus				-50 000	-1 000
Viheralueiden rakentaminen					-50 000
Koneet ja kalusto	0	0	-11 000	-70 000	0
Saarenkartanon keittiön palvelulinjasto			-11 000		
Kiinteistötraktorin hankinta		-40 000		-70 000	
Investointitulot	0	0	219 452	15 000	25 000
Investointimenot	*) -689 802	*) -728 021	-1 007 400	-305 000	-783 000
Investointiosia yhteensä	*) -689 802	*) -728 021	-787 948	-290 000	-758 000

*) Tilinpäätöksen ja talousarvio 2015+muutokset mukaiset kaikki investoinnit eivät esiinny taulukossa

10.1 Hallintopalveluiden investoinnit

Maa- ja vesialueet

Maa-alueet

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot			20 000	15 000	25 000
Investointimenot			-50 000	-50 000	-50 000
Netto	0	0	-30 000	-35 000	-25 000

Maa-alueiden hankintaa tehdään yhtenäisiä rakennusalueita tavoittele. Maanhankintaan käytetään investointivarausta. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanhallitus.

Maanmyyntituottoja arvioidaan saatavan myytävistä rakennuspaikoista ja tonteista, joista kirjataan mahdollinen maan tasearvon ja myyntihinnan välinen erotus maa- ja metsätiloihin myyntivoitoksi.

Kiinteistöjen liittäminen valokuituverkkoon

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot			-15 000	-5 000	-1 000
Investointimenot			-15 000	-5 000	-1 000
Netto	0	0	-15 000	-5 000	-1 000

Hailuodon kunnan alueella on käynnissä laajakaistan rakentamishanke. Kunnan omistamat rakennukset liitetään Halako Osk:n valokuituverkkoon sitä mukaan kun valokuituverkko laajenee. Rakentamattomille tonteille ja rakennuspaikoille rakennetaan kaapeli varaus.

Rakennukset

Paloaseman laajentaminen ja kunnantalon vesikaton korjaus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot			181 452		
Investointimenot		-333 600	-778 400	-2 000	-2 000
Netto	0	-333 600	-596 948	-2 000	-2 000

Paloasemanlaajentaminen on käynnistetty syksyllä 2015. Laajennuksessa rakennetaan Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen edellyttämät työterveyden kannalta tarpeelliset sosiaalitilat nykyisen paloaseman yhteyteen. Samassa yhteydessä rakennetaan kaikki pelastuslaitoksen tarvitseman tilat keskitetysti samaan yhteyteen ja rakennetaan kunnan ja pelastuslaitoksen yhteiskäyttöön kokous-/koulutustila. Myös kunnanviraston paloasemaosan vesikatto uusitaan kokonaisuudessaan.

Lämpölaitoksen hankinta ja saneeraus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot	-63 506	-65 000	-1 000	-1 000	
Netto	-63 506	-65 000	-1 000	-1 000	

Lämpölaitoksen saneeraus valmistuu vuonna 2015, jonka jälkeen projektille kohdistuu takuuajan tarkastuksesta aiheutuvia investointimenoja.

10.2 Perusturvapalveluiden investoinnit

Aineettomat hyödykkeet

Terveydenhuollon tietojärjestelmien uudistaminen

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot	-32 540	-57 375	-35 000	-35 000	
Netto	-32 540	-57 375	-35 000	-35 000	

Terveydenhuollon tietojärjestelmiä tullaan uusimaan /päivittämään ennen Sotea vain, jos se on välttämätöntä la-
kisäädöksiin perustuen. TA 16 tehdään investointivaraukseen muutos, siten että suun terveydenhuollon ohjelmis-
ton hankinta siirtyy vuodelle 2017.

Sosiaalityön yksilöohjelma

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot			-15 000		
Netto			-15 000		

Sosiaalityön yksilöohjelman hankinta perustuu asiakaskirjalakiin 2015 ja kansalliseen Kansaan varautumisessa.

Koneet ja kalusto

Saarenkartanon keittiön palvelulinjasto

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot			-11 000		
Netto			-11 000		

Keittiön palvelulinjastoon ei saa enää varaosia, joten se tulee uusia.

10.3 Sivistyspalveluiden investoinnit

Rakennukset

Päiväkodin laajennus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot	-385 961	-36 000	-2 000	-2 000	
Netto	-385 961	-36 000	-2 000	-2 000	

Päiväkoti OnnenSaaren laajennus on otettu käyttöön vuonna 2014. Rakennuksen piha-alueet ovat valmistuneet vuoden 2015 aikana, jonka jälkeen projektille kohdistuu takuuajan tarkastuksesta aiheutuvia investointimenoja. Päiväkotiin on saatu 60.000 € valtionavustusta, joka on vahvistunut syksyllä 2015.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Liikunta-alueiden saneeraus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot				-50 000	-1 000
Netto				-50 000	-1 000

Kunnan liikunta-alueista urheilukenttä on rakennettu 1987, Hyypän valaistu hiihtolatu 1987, jääkiekkokaukalo/tenniskenttä 1999 ja Kirkonkylän valaistu hiihtolatu 2003. Rakenteet vaativat vähintään peruskorjausta.

10.4 Teknisten palveluiden investoinnit

Rakennukset

Majakan korjaus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot	-29 604	-1 000	-1 000		
Netto	-29 604	-1 000	-1 000		

Majakan korjaus on valmistunut vuonna 2014, jonka jälkeen projektille kohdistuu takuuajan tarkastuksesta aiheutuvia investointimenoja. Majakkaan saatu Museoviraston avustus (-29 604) on tuloutunut vuonna 2015.

Kirjaston vesikaton korjaus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot		-30 000	-1 000	-1 000	
Netto		-30 000	-1 000	-1 000	

Kirjaston vesikaton korjausinvestointi on valmistunut 2015, jonka jälkeen projektille kohdistuu takuuajan tarkastuksesta aiheutuvia investointimenoja.

Liikuntahallin julkisivujen saneeraus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot		-45 000	-1 000	-1 000	
Netto		-45 000	-1 000	-1 000	

Liikuntahallin julkisivujen saneeraus on valmistunut 2015, jonka jälkeen projektille kohdistuu takuuajan tarkastuksesta aiheutuvia investointimenoja.

Liikuntahallin vesikaton korjaus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot			-25 000	-1 000	-1 000
Netto			-25 000	-1 000	-1 000

Liikuntahallin vesikatto vaati välitöntä korjausta.

Ojavilikin asuntojen saneeraus inva-asunnoiksi

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot			-15 000	-15 000	-15 000
Netto			-15 000	-15 000	-15 000

Ojavilikin remontoimattomien asuntojen (4 kpl) muuttaminen esteettömiksi inva-asunnoiksi tukee ikäihmisten kotona asumista.

Saarenkartanon muutostyöt/ saneeraus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot			-15 000	-40 000	-2 000
Netto			-15 000	-40 000	-2 000

Saarenkartanon kiinteistön tiloihin on tullut uusia toimintoja. Sosiaalipalvelut, jotka tarvitsevat kaksi huonetilaa sekä toimistotyöntekijä ja vastaava sairaanhoitaja tarvitsevat omat työtilansa. Ikäihmisten päivätoiminta tarvitsee jatkossa toimitalan. Merkittävin on tehostetun palveluasukkaiden toimintakyvyn heikentyminen siten, että erilaisien apuvälineiden ja sähköisten sängyn kanssa tarvitaan mm. huonetiloissa, WC tiloissa muutoksia. Lisäksi rakennettu piha-alue tarvitsee uusimisen ja sinne pääseminen tulee korjata uudella ovirakenteella.

Taukotuvan uudisrakentaminen

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot			18 000		
Investointimenot			-20 000	-1 000	-1 000
Netto			-2 000	-1 000	-1 000

Kesällä 2015 tuhoutuneen taukotuvan uudelleen rakentaminen (Khall 31.8.2015 § 162)

Saarenkartanon laajennus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot					-20 000
Netto					-20 000

Saarenkartanon laajennuksen suunnittelu määrärahavaraus Ts 2018 perustuu vanhusmäärän nopeaan kasvuun ja arvioituun tehostetun asumisen palvelupaikkojen määrän lisäykseen vuodesat 2020 alkaen.

Kunnanviraston perusparannus/ uudisrakennus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot				-30 000	-600 000
Netto				-30 000	-600 000

Kunnanviraston vanhassa osassa on havaittu sisäilmaongelmia. Rakennuksen korjaaminen vaatii perusparannusta tai uusinvestointia. Sisäilmatyöryhmä valmistelee investoinnin laajuutta vuoden 2016 aikana.

Kalahallin julkisivujen saneeraus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot					-40 000
Netto					-40 000

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Huikun sataman kunnostus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot	-71 573	-1 000	-1 000		
Netto	-71 573	-1 000	-1 000		

Huikun sataman kunnostus on valmistunut vuonna 2014, jonka jälkeen projektille kohdistuu takuuajan tarkastuksesta aiheutuvia investointimenoja.

Marjaniemen sataman kunnostus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot		-110 000	-1 000	-1 000	
Netto		-110 000	-1 000	-1 000	

Marjaniemen sataman kunnostus on valmistunut vuonna 2015, jonka jälkeen projektille kohdistuu takuuajan tarkastuksesta aiheutuvia investointimenoja.

Sunikarin sataman kunnostus

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot			-20 000		
Netto			-20 000		

Sunikarin satama edellyttää korjauksia. Kunnanhallitus esittää talousarvioon -20.000 €:n investointimäärärahaa sataman korjaukseen ja suunnitteluun.

Viheralueiden rakentaminen

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot					-50 000
Netto					-50 000

Varaudutaan yleisten viheralueiden rakentamiseen.

Koneet ja laitteet

Kiinteistötraktorin hankinta

€	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Investointitulot					
Investointimenot		-40 000		-70 000	
Netto		-40 000		-70 000	

Kiinteistötraktorin uushankinta.

11 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA €	TP2014	TA2015 +muutos	TALOUSARVIO 2016	TS2017	TS2018
Toiminnan rahavirta	-74 236	-79 134	-216 633	-823	-73 195
Vuosikate	-74 236	-79 134	-216 633	-823	-73 195
Satunnaiset erät					
Tulorahoit. korjauserät	0				
Investointien rahavirta	-689 802	-728 021	-787 948	-290 000	-758 000
Investointimenot	-689 802	-728 021	-1 007 400	-305 000	-783 000
Rahoitusosuudet					
investointimenoihin	0		199 452		
Pysyvien vastaavien					
hyödykkeiden					
luovutustulot	0		20 000	15 000	25 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-764 038	-807 155	-1 004 581	-290 823	-831 195
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	7 500	0	7 500	15 000	20 000
Antolainasaam. lisäykset					
Antolainasaam. vähenn.	7 500		7 500	15 000	20 000
Lainakannan muutokset	-100 660	807 155	997 081	275 823	811 195
Pitkäaik. lainojen lisäys	0	907 815	1 150 372	562 919	1 121 101
Pitkäaik. lainojen vähenn.	-100 660	-100 660	-153 291	-287 096	-309 906
Lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääom. muutokset	0	0	0	0	0
Vaik. maksuvalmiuteen	-737 496	0	0	0	0
Sitova valtuustoon nähden					

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Tytäryhteisöt

12 Hailuodon vesihuolto Oy

Hailuodon vesihuolto Oy on pieni vesihuoltoyhtiön jonka liikevaihto oli 2015 2,6 milj. euroa. Talousarvion 2016 mukaan liikevaihto on 2,68 milj. euroa. Yhtiö toimittaa talousvettä kuluttajille noin 68.000m³, keskimäärin 188,6m³ /vrk. Päävesijohtoja laitoksella on 138,6 km. Hailuodon vesi Oy on Hailuodon kunnan konserniyhtiö. Yhtiö toimittaa säätelee konsernionhe joka tulee lakisääteiseksi uuden kuntalain myötä. Kuntalaki määrittää osittain konsernionheeseen sisältä ja konsernionhe tulee uudistaa uusien normien mukaiseksi. Kuntien kriisikuntakriteerien määrittely laajenee koskemaan koko konsernitasoa v 2017. Konserniyhtiön alijäämien ja lainmäärien seuranta tulee peruskunnassa entistä merkittävämmäksi. Laskentatoimen kehittäminen palvelutoiminnan osalta ei voi liikaa korostaa.

Vuoden 2016 alussa kaikkien vesihuoltoyhtiöiden käyttöön tulee uusi valtakunnallinen tietojärjestelmä. järjestelmästä viranomaiset saavat suoraan tietoa vesihuoltotoiminnasta ja se on myös muiden eri sidosryhmien hyödynnettävissä, osa myös asiakkaiden käytössä. Palvelutoiminnan avoimuus lisääntyy näiltä osin merkittävästi.

Alustavia suunnitelmia talousarviossa 2015 oli lämpölaitos toiminnan yhtiöittäminen konserniyhtiöön.